

Szanowni Państwo,

przed nami 25. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa pod hasłem „Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu”.

Podczas wrześniowego święta zabytków zwrócimy szczególną uwagę na piękno i malowniczość polskich krajobrazów – dużych miast, mniejszych miejscowości i wsi. Będziemy odkrywać krajobraz będący zapisem historii i tradycji kolejnych pokoleń, etapów rozwoju gospodarki, technologii i nauki, a także wrażliwości estetycznej oraz sztuki. Wyraźnie podkreślimy konieczność jego ochrony i potrzebę kształtowania w taki sposób, aby stał się świadectwem szacunku współczesnego pokolenia dla przeszłości i przyszłości, patriotyzmu małych i wielkich ojczyzn. Wartości historyczne, artystyczne i estetyczne zabytków, będących elementem krajobrazu kulturowego, budują poczucie identyfikacji oraz dumy z miejsca zamieszkania wśród społeczności lokalnych.

Wielość form krajobrazu, różna skala jego percepcji, zróżnicowana intensywność i dynamika jego przekształceń umożliwiają wielopłaszczyznowe odczytywanie bogatych treści zakodowanych w otaczającym nas krajobrazie. Różnorodne działania przygotowane w ramach tegorocznej edycji Europejskich Dni Dziedzictwa są tego potwierdzeniem. Mam nadzieję, że wspólne, radosne świętowanie zasieje ziarno refleksji i odpowiedzialności.

Wszyscy jesteśmy częścią krajobrazu, każdy z nas ma wpływ na jego kształt i to od nas zależy, jak będzie wyglądał. Krajobraz to nasza przestrzeń pracy, nauki oraz odpoczynku. Uczmy się go, chrońmy i harmonijnie kształtujmy, bo jest to nasz wspólny obowiązek.

Wszystkim organizatorom serdecznie dziękuję, a Państwu życzę niezapomnianych wrażeń!

Dr hab. Magdalena Gawin
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Generalny Konserwator Zabytków

Szanowni Państwo,

rozpoczynające się Europejskie Dni Dziedzictwa to wydarzenie niezwykle. Dotyka ono tak ważnej i żywotnej sprawy jak wspólne korzenie europejskiej cywilizacji, wskazując nie tylko na duchową i materialną spuściznę pokoleń, ale także na odwieczne współistnienie człowieka z naturą.

Tegoroczne dni, odbywające się pod hasłem „Krajobraz dziedzictwa - dziedzictwo krajobrazu” kierują naszą uwagę ku ścisłej zależności pomiędzy dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym. A przyrodnicze dziedzictwo Polski to unikat w skali europejskiej. To tutaj bowiem przywróciliśmy Europie zagrożony wyginięciem gatunek – żubra, będący dzisiaj symbolem polskiej działalności w zakresie ochrony przyrody. Tutaj też, dzięki pracy pokoleń przyrodników i leśników zachowaliśmy bogactwo gatunkowe naszych wspaniałych lasów. I tutaj podziwiamy krajobraz pól uprawnych, układających się w szachownicę przedzielną wiekowymi miedzami, tak istotnymi dla różnorodności biologicznej.

Potrafimy dziś mądrze zarządzać zasobami i rozsądnie z nich korzystać kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Dzięki temu zachowujemy i przekazujemy ten skarb, jakim jest krajobraz ziemi ojczystej, przyszłym pokoleniom.

Życzę, aby uczestnictwo w wydarzeniach zorganizowanych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa dostarczyło Państwu niezwykłych wrażeń, stało się radosnym, wspólnym świętowaniem i skłoniło do refleksji nad miejscem człowieka w przyrodzie i jego roli w kształtowaniu krajobrazu.

Andrzej Konieczny
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska

Szanowni Państwo,

Małopolska to wyjątkowe miejsce, w którym dążenie do nowoczesności i rozwoju regionu uzupełnione jest niezwykle bogactwem kulturowym i pielęgnowaniem tradycji. Piękno przyrodnicze i kulturowe, bogata historia, lokalna tożsamość i unikatowe, często wielowiekowe obyczaje wpisane są w charakter naszego województwa. To one świadczą o naszej niepowtarzalności. Cieszę się, że tegoroczne Europejskie Dni Dziedzictwa, które odbywają się pod hasłem „Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu” – poprzez swoją tematykę – skłaniają nas do refleksji nad naszym dziedzictwem regionalnym, czyli tym, co nas identyfikuje.

Nie mam wątpliwości, że Europejskie Dni Dziedzictwa stanowią zachętę do poznawania bezcennej spuścizny, jaką jest kultura materialna i niematerialna Europy, dając nam poczucie szczególnej z nią bliskości. A z drugiej strony są znakomitą okazją, aby pogłębić swoją wiedzę na temat naszych małych ojczyzn: wsi, miasteczek i miast naszego regionu.

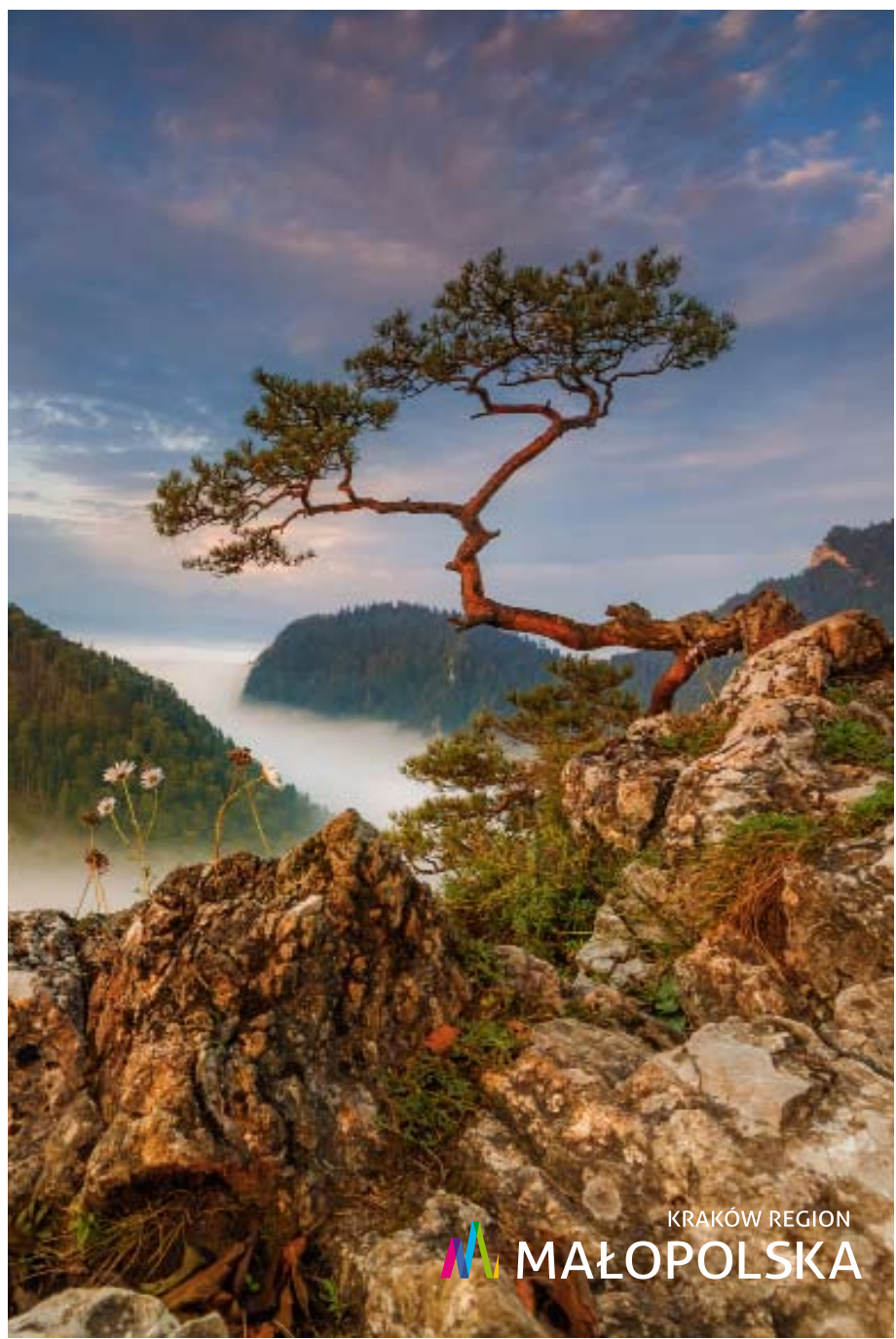
Cieszę się, że z każdą kolejną edycją coraz więcej osób uczestniczy w spotkaniach organizowanych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, serdecznie witam wszystkich, którzy w tym roku postanowili skorzystać z oferty przygotowanej przez Małopolskę. Wierzę, że bogactwo kulturowe i historyczne naszego regionu zachwyci kolejne rzesze Małopolan i gości odwiedzających nasz region.

Życzę, aby podczas tej wyjątkowej podróży po Małopolsce w trakcie Europejskich Dni Dziedzictwa, trafili Państwo do miejsc, które Was zachwycą i jednocześnie zaskoczą. Bo nasz region, choć niezwykle bogaty w skarby dziedzictwa kulturowego znane daleko poza granicami naszego kraju, jest także prawdziwym skarbcem zabytków przeszłości, które wciąż czekają na to, aby odkryć je na nowo.

Jacek Krupa
Marszałek
Województwa Małopolskiego

Europejskie Dni Dziedzictwa 2016

województwo małopolskie

Organizator:

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bieczu
38-340 Biecz, ul. Kazimierza Wielkiego 13, tel. 13 4471034
e-mail: ok@biecz.pl, www.biecz.pl

24.09.2017

W niedzielę **24 września** o godz. **15.00** zapraszamy na Rynek w Bieczu na **Bieckie Babie Lato**.

W programie m.in.: zwiedzanie Muzeum Ziemi Bieckiej i wieży ratuszowej, gry, zabawy, koncert, jarmark rękodziela, na którym nie zabraknie twórców kultury, kół gospodyń wiejskich i lokalnych stowarzyszeń.

Bieckie Babie Lato jest imprezą cykliczną organizowaną przez Burmistrza oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bieczu, podczas której uczniowie ze miejscowych szkół prezentują swój dorobek artystyczny.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

2-3.09.2017

Muzeum im. Stanisława Fischera w Bochni

Sobota 2 września

- godz. **16.00** – wykład prof. dr hab. **Andrzeja Gaczoła** z Instytut Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej, pt. **Rekonstrukcje zabytków architektury**. Miejsce: Galeria „Strych Muzealny”;
- godz. 17.30 – koncert w Wirydarzu.

Niedziela 3 września

- godz. **12.00** – zwiedzanie wystawy **Więcej niż szkoła** poświęconej dwóchsetletnim dziejom Gimnazjum i kontynuującemu jego tradycje Liceum Ogólnokształcącemu im. króla Kazimierza Wielkiego w Bochni – z autorem ekspozycji **Janem Flaszą**. Miejsce: Galeria „Strych Muzealny”
- godz. **16.00** – autorska prezentacja multimedialna **Wojciecha Salamona** pt. **Wymiar sacrum w kontekście profanum. Świątynie w powiecie bocheńskim – ukryte skarby**. Miejsce: Galeria „Strych Muzealny”

Ponadto:

W dniach **2-3 września** w godz. **10.00-18.00** bezpłatne wejście do Muzeum!

Muzeum Motyli Arthropoda w Bochni

W sobotę **2** i niedzielę **3 września** w godz. **10.00-16.00** w Muzeum będzie można obejrzeć największą w Polsce stałą ekspozycję motyli z całego świata. Kolekcja liczy ponad 4,5 tys. okazów pochodzących ze wszystkich stref zoogeograficznych. W muzealnych gablotach można zobaczyć motyle dzienne i nocne, podzielone ze względu na rodziny, a także na gatunki ilustrujące różne zjawiska przyrodnicze.

Najstarsze okazy pochodzą z lat 70. XIX wieku.

Bazylika Św. Mikołaja w Bochni

W niedzielę **3 września** o godz. **11.00** zwiedzanie z przewodnikiem gotyckiej świątyni z XV wieku. Autorem projektu wystroju, witraży, stali, ołtarza, obrazu Św. Kingi oraz polichromii ścian kaplicy Św. Kingi jest **Jan Matejko**. Przy kościele znajduje się drewniana dzwonnica znajdująca się na Szlaku Architektury Drewnianej (odbudowana w latach 1990-1993 w miejscu obiektu XVI-wiecznego).

Dom Bochniaków

W niedzielę **3 września** o godz. **10.30** zwiedzanie Domu Bochniaków przy ul. Rynek 2 z prezesem Stowarzyszenia Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej **Stanisławem Kobielą**. W programie również wystawa pt. **Wybitni profesorowie i absolwenci bocheńskiego Gimnazjum i Liceum im. Króla Kazimierza Wielkiego w Bochni w służbie nauki, kultury i sztuki**.

Zwiedzanie szlaku króla Kazimierza Wielkiego w Bochni

W niedzielę **3 września** o godz. **13.00** zapraszamy do zwiedzania Bochni z Panią **Zofią Sitko**. Zbiórka przed Domem Bochniaków o godz. **12.55**. Podczas spaceru przedstawiona zostanie historia Bochni za czasów **Kazimierza Wielkiego**. Zwiedzający dowiedzą się również dlaczego Kazimierz Wielki chętnie bywał w Bochni?, kto stanowił bocheńską elitę tamtych czasów oraz do czego służyły rynki?

Żydowska Trasa Pamięci w Bochni

W niedzielę **3 września** o godz. **11.00** zapraszamy do zwiedzania Bochni trasą żydowską

Odkrywaj z nami dziedzictwo pod takim hasłem w tym roku Powiat Bocheński będzie świętował 10-lecie wydarzenia pn. **Weekend z zabytkami Powiatu Bocheńskiego**.

W dniach **2 i 3 września** zapraszamy miłośników ciekawych miejsc, bogatej historii, pięknych krajobrazów aby mogli przeżyć z nami niezapomniane chwile!

Tradycyjnie w niedzielne popołudnie zapraszamy na bocheński Rynek na **Muzyczne zakończenie zwiedzania** gdzie odbędzie się Jarmark Regionalny, prezentacja dorobku regionalnego i artystycznego oraz widowisko multimedialne **Symphonica**.

Serdecznie zapraszamy!

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

Organizator:

Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

POWIAT BOCHEŃSKI
SKARBENICA MOZOLNOŚCI

2-3.09.2017

wraz z Panem **Stanisławem Mrozem**. Zbiórka przed Domem Bochniaków o godz. **10.55**.

Żydowska Trasa Pamięci utworzona w 2015 r., pokazuje wydarzenia rozgrywane się w latach 1941-1943 na terenach dawnego getta żydowskiego, powstałego w połowie

kwietnia 1941 r. w Bochni. Zwiedzający dowiadują się m.in. o trzech najważniejszych akcjach wywożenia Żydów do obozów zagłady w Bełżcu, KL Auschwitz oraz obozów pracy w Płaszowie i Szebni.

Cmentarz Żydowski w Bochni

W niedzielę **3 września** o godz. **12.30** zapraszamy na spacer z przewodnikiem Panią **Iwoną Zawidzką**, która oprowadzi po cmentarzu żydowskim w Bochni.

Kirkut założono w 1872 roku. Zachowało się prawie 700 nagrobków, z których większość stanowią tradycyjne macewy, a część nagrobków ma formę sarkofagów. Znajdują się na nich inskrypcje w języku polskim, hebrajskim i niemieckim.

Na niektórych macewach zachowały się ślady malatury. Podczas II wojny światowej cmentarz służył jako miejsce masowych egzekucji.

Osada VI Oraczy w Bochni - Park Archeologiczny

W sobotę **2** i niedzielę **3 września** w godz. **11.00-15.00** polecamy zwiedzanie o pełnych godzinach (grupy max 30 osobowe) **Parku Archeologicznego** – miejsca, gdzie średniowiecze trwa nadal. Będzie można spróbować swoich sił w dawnych rzemiosłach, a także zobaczyć jak wyglądała średniowieczna wioska, charakterystyczna dla XIII stulecia. Na jej terenie znajdują się m.in. warzelnia, zagroda oracza, zagroda garncarza, ziemianka i kuźnia.

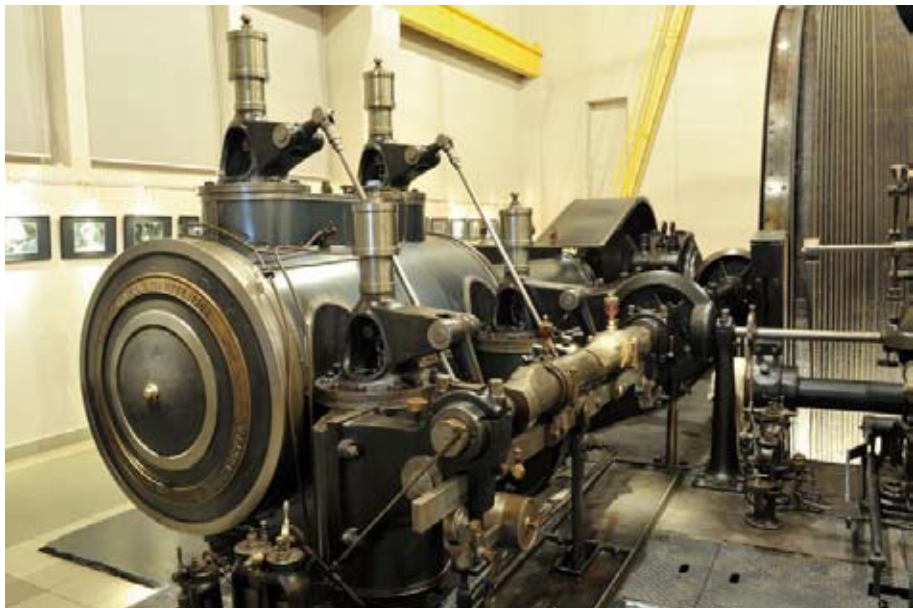
Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MIEZUŁOWOŚCI

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

2-3.09.2017

Maszyna parowa - Szyb Campi Kopalni Soli Bochnia

W dniach **2-3 września** w godz. **10.00- 16.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem maszyny parowej w **Szybie Campi**, wyjątkowo cennego zabytku techniki i najdłużej (do 1996 r.) pracującej maszyny parowej w kopalni na ziemiach polskich.

Wykonano ją w 1909 r. w hucie **Laura** w Chorzowie. Po zastąpieniu jej urządzeniem o napędzie elektrycznym, pozostaje na

obecnym miejscu jako fascynujący zabytek techniki, udostępniany turystom.

Kopalnia Soli w Bochni

W sobotę **2** i w niedzielę **3 września** w godz. **9.15-16.15** będzie można zwiedzić **Kopalnię Soli w Bochni**, która jest najstarszą kopalnią soli na ziemiach polskich, a zarazem najstarszym w Europie zakładem przemysłowym, działającym nieprzerwanie od połowy XIII wieku. W 2013 r. została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Odwiedzający kopalnię mogą zwiedzić trasę turystyczną i trasę historyczną. Bocheńska kopalnia, jako jedyna kopalnia w Polsce posiada podziemną przeprawę łodziami. Jedną z atrakcji jest przejazd podziemną kolejką oraz zjazd najdłuższą 140 m zjeżdżalnią. Szczególną atrakcją jest **Ekspozycja Multimedialna**, dzięki której turyści poznają historię wydobycia soli, trud górniczej pracy a także historię Polski.

Uwaga wejście płatne, z 50 % rabatem na zwiedzanie trasy Multimedialnej.

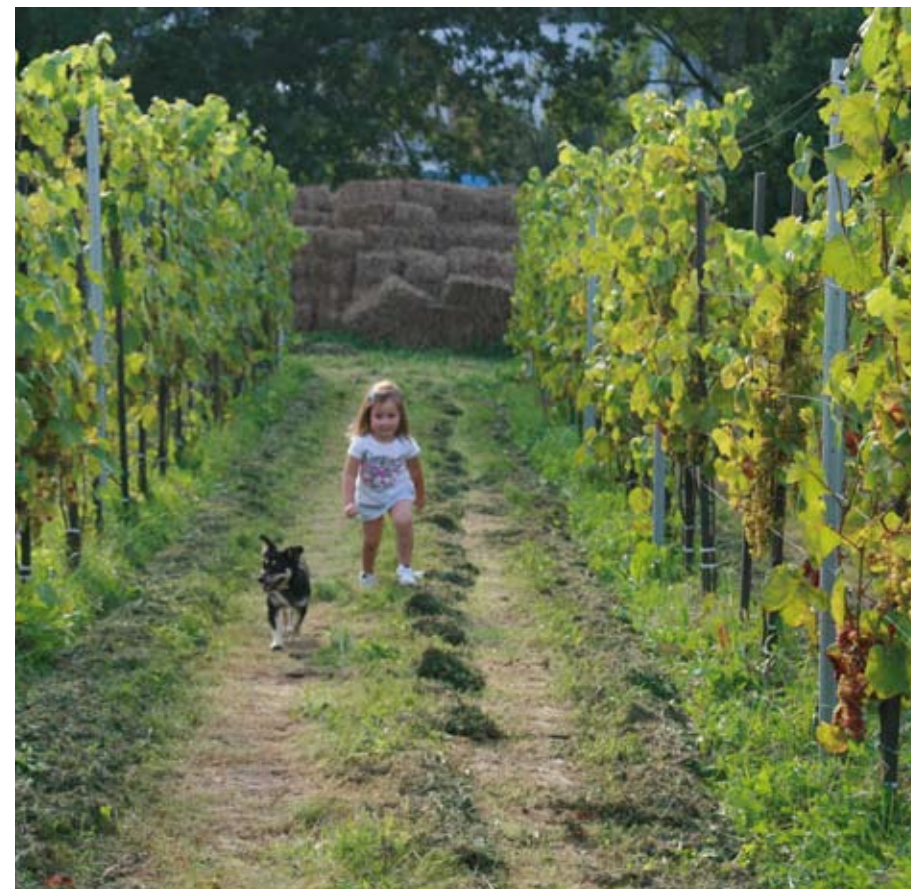
Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MIEJSCOWOŚCI

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

2-3.09.2017

Tam, gdzie początek bierze Beskid Wyspowy, na granicy **Krajobrazowego Parku Wiśnicko-Lipnickiego**, w malowniczo usytuowanej, niewielkiej wsi Chronów, z dala od wielkomiejskiego zgiełku zrodził się interesujący winiarski projekt – blisko hektarowa winnica. Będzie ją można zwiedzić w dniach **2-3 września** w godz. **12.00-18.00**.

Mnogość odmian pozwala tworzyć wina

o różnorodnym charakterze, odpowiadające gustom gości odwiedzających gospodarstwo o profilu ekoturystycznym. W tej młodej winnicy będą Państwo mieli okazję spacerować się z winiarzem i posłuchać ciekawych opowieści, a także degustować wysmienite wina.

Serdecznie zapraszamy!

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

Organizatorzy:

Winnica w Chronowie

32-720 Nowy Wiśnicz, Chronów 209, tel. 691974741

e-mail: winnica.chronow@gmail.com, www.winnicachronow.pl

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700

e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

POWIAT BOCHEŃSKI
SKARBENICA MOZLIWOŚCI

2.09.2017

W sobotę **2 września** w godz. **14.00-16.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem

Organizator:

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700

e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

POWIAT BOCHEŃSKI
SKARBENICA MOZLIWOŚCI

Izby Pamięci Gen. **Leopolda Okulickiego** w Bratucicach.

Izbę Pamięci otwarto 4 maja 2008 r., a znajdujące się w niej eksponaty to pamiątki przekazane przez członków rodziny Generała: Panią **Irenę Kaczmarczyk**, **Helenę Okulicką-Jarosz** oraz Pana **Władysława Okulickiego**. Rodzina ofiarowała bezcenne zdjęcia, dokumenty, wycinki z gazet oraz szczególnie wartościowe pamiątki: obrączki ślubne oraz Order Orła Białego – przyznany pośmiertnie generałowi w 1995 r. przez Prezydenta RP.

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

3.09.2017

Kościół Zakonu Bożogrobców z XVII w. w Chełmie oraz Muzeum Zakonu Stróżów Bożego Grobu w Chełmie

W niedzielę **3 września** w godz. **11.30-14.30** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem dziedzictwa zakonu bożogrobców. Kościół (obecnie pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela) wzniesiono w stylu barokowym w latach 1738-1749 w miejscu dwóch poprzednich kościołów drewnianych. Wraz z dzwonnica, w której mieści się część **Muzeum Parafialnego**, tworzy wyjątkowo ciekawy zespół świadczący o potęgze

miejscowej parafii istniejącej już ponad 800 lat! W zakrystii obeerzeć można malowidła ściennie z XVIII w. przedstawiające zakonników. W Muzeum prezentowane są archiwalia parafialne (XVI-XX w.), kolekcja zabytkowych ornatów z XVII-XIX w., szaty liturgiczne, zabytki dawnej sztuki złotniczej, stare księgi liturgiczne, unikatowe kroniki parafialne sięgające XVI w., księgi parafialne prowadzone od XVII stulecia i wiele innych zabytków.

Galeria Wiejska w Chełmie

W niedzielę **3 września** w godz. **12.00-18.00** zapraszamy do zwiedzania **Galerii Wiejskiej** w Chełmie, gdzie znajduje się stała ekspozycja prac autorstwa miejscowego artysty **Zygmunta Bóla** - emerytowanego górnik z bocheńskiej Kopalni Soli. Są to m.in. rzeźby solne, fresk ścienny oraz wystawa czasowa malarstwa **Jerzego Kalety i Zbigniewa Gizelli**.

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

Organizator:

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700

e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

POWIAT BOCHEŃSKI
SKARBENICA MOZLIWOŚCI

W sobotę **2 września** w godz. **14.00-18.00** i niedzielę **3 września** w godz. **14.00-18.00** zapraszamy do **Muzeum Książki Kucharskiej**

Organizatorzy:

Muzeum Książki Kucharskiej i Kulinarnej im. Stanisława Czernieckiego przy Stowarzyszeniu LGD „Dolina Raby”
Chrostowa 1B, 32-742 Sobolów, tel. 12 3858771
e-mail: spoldzielniasocjalnadolinaraby@gmail.com
www.muzeumksiazkikucharskiej.pl

2-3.09.2017

i Kulinarnej im. Stanisława Czernieckiego przy Warsztatach Gastronomicznych Zespołu Szkół w Dąbrowicy.

Placówka powstała, aby propagować wiedzę na temat polskiej sztuki kulinarnej, kuchni narodowej, regionalnej i lokalnej oraz promować najstarszą polską książkę kucharską **Compendium Ferculorum – Albo Zebranie Potraw**. W Muzeum można zapoznać się z licznymi polskimi publikacjami kulinarnymi i na podstawie przepisów w nich zawartych nauczyć się samodzielnie pod okiem eksperta przygotować wybraną potrawę.

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31
tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl
www.powiat.bochnia.pl

Podczas tegorocznej edycji weekendu z zabytkami powiatu bocheńskiego zapraszamy do **Frankówki Małej – Lokalnej Informacji Turystycznej** w Cichawce, która będzie otwarta dla zwiedzających w sobotę **2 września** w godz. **14.00-20.00** i niedzielę **3 września** w godz. **14.00-18.00**. W programie m.in.

Sobota 2 września

• godz. **14.00-19.00** – **IX Kulinaryny Piknik Dojrzałego Lata**.

Niedziela 3 września

• godz. **14.00-18.00** – warsztaty kulinarne **Heca z Pieca, czyli Wszystko o Mące** oraz **Historia Smakiem Pisana**.

• godz. **11.00** i **13.00** warsztaty i wycieczka z przewodnikiem **Pomniki historii XX wieku na terenie bocheńszczyzny**.

Warsztaty historyczno-kulinarne przy tradycyjnym piecu chlebowym poprowadzą przedstawiciele grupy rekonstrukcyjnej z XVII w., aby choć na chwilę przenieść wszystkich do staropolskiej kuchni. W programie również konkursy, animacje dla dzieci, pokazy a na zakończenie tradycyjnie rodzinne ognisko.

Pomniki historii XX w. - tereny bocheńszczyzny nie raz były areną walk w obu światowych wojnach XX wieku. Pozostały po nich niemi świadkowie w postaci rozszanych po tutejszych lasach pierwszowojennych cmentarzy, a także pomników świadczących o bohaterstwie lotników niosących pomoc powstańczej Warszawie. Właściciele Frankówki zabiorą uczestników Weekendu w krótką podróż w tę chwalebłą przeszłość.

POWIAT BOCHEŃSKI
SKARBENICA SZKOLNICTWA

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

2-3.09.2017

9 i 16.09.2017

W ramach tegorocznej edycji EDD zapraszamy do Gorlic – miasta światła, kolebki przemysłu naftowego – tutaj za sprawą **Ignacego Łukasiewicza** w 1854 r. zapłonęła pierwsza na świecie uliczna lampa naftowa. W soboty **9 i 16 września** w godz. **10.00-18.00** szczególnie zachęcamy do odwiedzenia **Skansenu Przemysłu Naftowego „Magdalena”**, gdzie każdy będzie mógł zapoznać się z piękną kartą historii gorlickiego zagłębia przemysłu naftowego.

Skansen został utworzony na terenie dawnej kopalni **Magdalena** w Gorlicach przy ulicy Lipowej. W skansenie można zobaczyć nie tylko narzędzia i urządzenia, którymi ponad 100 lat temu wydobywano z ziemi ropę naftową, ale samemu spróbować rozniecić miechem ogień w kuźni, odkuć na kowadle podkową „na szczęście”, pokłonić się świętej Barbarze, zobaczyć piękną panoramę Beskidu Niskiego z wieży wiertniczej, ze zrekonstruowanej kopanki

„Ćwiartka” sprzed 1880 r. wydobyć „czarne złoto”, którego pieczołowicie strzeże gorlicki łebak, czyli robotnik naftowy. W tajniki historii przemysłu naftowego wprowadzi Państwa Pan **Kazimierz Dudek** – ostatni kierownik **Kopalni Magdalena** i Prezes **Stowarzyszenia Przemysłu Naftowego „Magdalena”**.

Wstęp wolny! Serdecznie zapraszamy.

Organizator:
Skansen Przemysłu Naftowego „Magdalena” w Gorlicach

38-300 Gorlice, ul. Lipowa 14, tel. 600491470
e-mail: k.dudek1@o2.pl
www.skansenmagdalena.cba.pl

Partner:
Urząd Miejski w Gorlicach
38-300 Gorlice, Rynek 2
tel. 18 3536200
e-mail: promocja@um.gorlice.pl
www.gorlice.pl

22-24.09.2017

XVI Podgórskie Dni Otwartych Drzwi

W ramach wydarzenia zapraszamy do zwiedzania ok. 30 obiektów (sobota) i kilkanaście spacerów tematycznych (niedziela). PDOD to wyjątkowa możliwość poznawania i odkrywania **Podgórze** – szeroko rozumianego, jako prawobrzeżna część Krakowa. Odwiedzimy najciekawsze zabytki Podgórze, a także wiele miejsc na co dzień niedostępnych – forty, kościoł

wieże, pracownie rzemieślnicze, zapomniane obiekty przemysłowe i inne miejsca ważne dla historii Podgórze.

Szczegółowy program będzie dostępny na www.podgorze.pl. Do kilku obiektów będą wymagane bezpłatne wejściówki, ze względu na ograniczoną ilość miejsc.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Stowarzyszenie PODGORZE.PL
30-535 Kraków, ul. Węgierska 1, tel. 12 3963949
e-mail: pawel@podgorze.pl, www.podgorze.pl

9-10 i 16-17.09.2017

Sobota 9 września

- godz. **12.00** – zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem
- godz. **15.00** – pokaz filmu lotniczego (sala kina Lotnik)

Niedziela 10 i 17 września

- godz. **12.00** – spotkanie przy samolocie: opowieści na temat różnego typu statków powietrznych wzbogacone prezentacją (sala kina Lotnik).

Sobota 16 września

- godz. **12.00** – zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem
- Uwaga, liczba miejsc na sobotnie zwiedzanie z przewodnikiem ograniczona! Wymagana jest mailowa rezerwacja (katarzyna.zielinska@muzeumlotnictwa.pl lub kasa@muzeumlotnictwa.pl).

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie

31-864 Kraków, al. Jana Pawła II 39, tel. 12 6428700, wew. 120

e-mail: katarzyna.zielinska@muzeumlotnictwa.pl, www.muzeumlotnictwa.pl

MUZEUM LOTNICTWA

17.09.2017

W niedzielę **17 września** w godz. **11.00–17.00** zapraszamy do **Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila”** w Krakowie na wydarzenia edukacyjne zorganizowane w ramach tegorocznej edycji EDD. W programie m.in.:

- godz. **11.00** – zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem
- godz. **14.00, 15.00, 16.00 i 17.00** – pokój zagadek **Wyspa**.

Wyspa – pierwszy escape room polskiego muzealnictwa, otwiera swoje drzwi podczas Europejskich Dni Dziedzictwa. Warto przyjść i sprawdzić się w pokoju, który przenosi uczestników do czasów konspiracji **Polskiego Państwa Podziemnego**. Wyzwanie polega na

oczyszczeniu lokalu, zanim skończy się czas i miejsce zostanie zdekonspirowane. Oprócz zagadek czekających w escape roomie Muzeum Armii Krajowej zaprasza na zwiedzanie ekspozycji z przewodnikiem.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie
31-511 Kraków, ul. Wita Stwosza 12, tel. 12 4100791
e-mail: biuro@muzeum-ak.pl, www.muzeum-ak.pl

9 i 16.09.2017

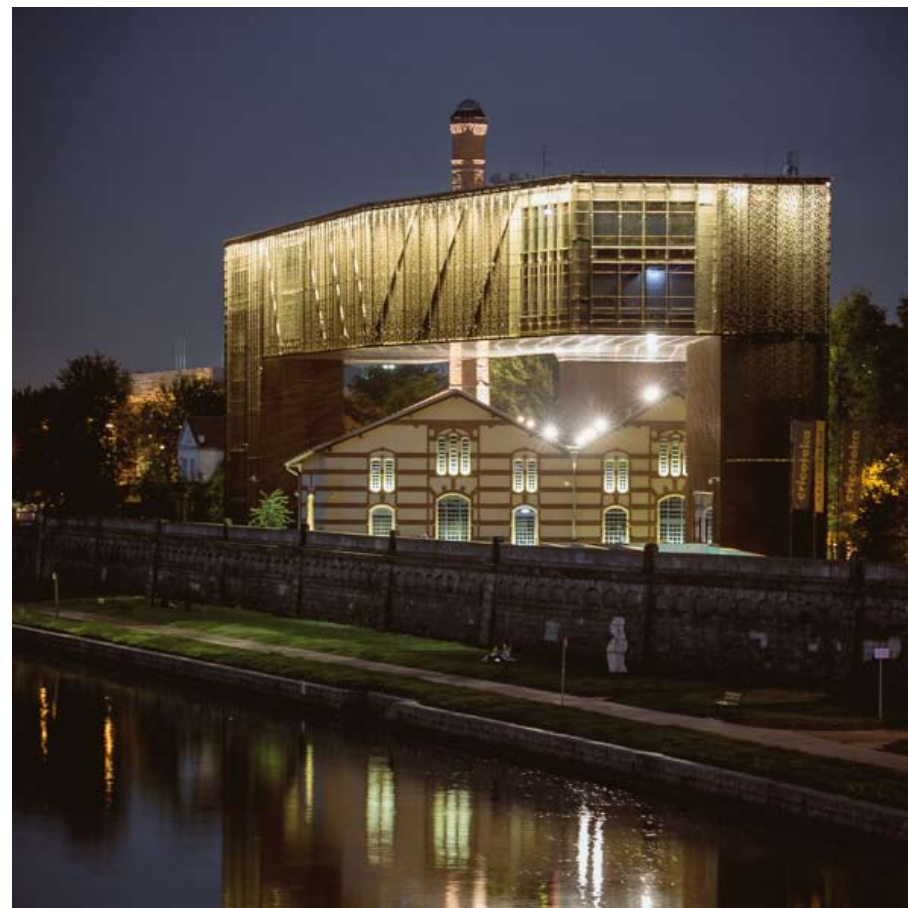
Sobota 9 września

- godz. **11.00-12.30** – **Prawda i pamięć. Opowieść o 440 Polakach rozstrzelanych na Fortcie w Krzesławicach w latach 1939-41** – zwiedzanie z przewodnikiem. (Organizowane wspólnie z Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, Oddział ul. Pomorska 2)
- godz. **13.00** – **Mój tato kochał życie** – projekcja filmu DVD
- godz. **12.00-15.00** – wystawy czasowe:
 - › **O Nowej to Hucie...** wystawa Krakowskiego Klubu Fotograficznego
 - › **Nowoczesny Kraków** wystawa fotografii Piotra Bieńka
- godz. **12.00-15.00** – wystawy stałe:
 - › **Austriackie forty na terenie Nowej Huty,**
 - › **I wojna w rejonie krzesławickich wzgórz,**
 - › **Pamięci rozstrzelanych w Fortcie 49 „Krzesławice” w latach 1939 -41,**
- godz. **19.00** – koncert plenerowy na dziedzińcu fortecznym, wykonawcy: **Jakub Błokesz Trio, Łukasz Jemioła Trio**, prowadzenie: **Anna Kukawska**. Informacja o bezpłatnych zaproszeniach na koncert od 21 sierpnia na stronie: www.mdkfort49.krakow.pl.

Sobota 16 września

- godz. **10.00-15.00** – Grupa **Podaj Dalej** zaprasza na **Pierwszą Rewolucję Lokalną. U cioci na imieninach** – gra typu escape na terenie Fortu. Drużyny od 2-5 osób; zapisy na stronie wydarzenia Pierwsza Rewolucja Lokalna na Facebooku.
- godz. **16.00-18.00** – **Fort bez tajemnic** – oprowadzanie po obiekcie.
- godz. **20.00** – spektakl teatralno-taneczny pt. **Kartki z przeszłości** w wykonaniu zespołów tanecznych **Dance Effort** z MDK Fort 49 „Krzesławice”. Po spektaklu sąsiadka prywatka w stylu lat 70-tych i 80-tych.
- godz. **16.00-19.00** wystawy czasowe:
 - › **O Nowej to Hucie...** wystawa Krakowskiego Klubu Fotograficznego
 - › **Nowoczesny Kraków** wystawa fotografii Piotra Bieńka
- godz. **12.00-15.00** – wystawy stałe:
 - › **Austriackie forty na terenie Nowej Huty,**
 - › **I wojna w rejonie krzesławickich wzgórz,**
 - › **Pamięci rozstrzelanych w Fortcie 49 „Krzesławice” w latach 1939 -41,**
 Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

16.09.2017

W sobotę **16 września** o godz. **12.00** zapraszamy na performatywny spacer po wystawie **Druga Grupa – Co mieliśmy zrobić, tośmy zrobili**. O dziecięcych wiankach, w których moczyły się fotograficzne portrety braci **Janickich**, o tajemniczej Kabinie L. i W., gdzie tyka zegar i o ferromagnetycznym wzorcu przecięcia, opowie komisarz wystawy **Anna Batko**. Serdecznie zapraszamy! Wstęp wolny, obowiązują zapisy: rezerwacje@cricoteka.pl, tel. 12 4427770.

Organizator:
Młodzieżowy Dom Kultury Fort 49 „Krzesławice”
31-704 Kraków, os. Na Stoku 27b
tel./fax 12 6452714

e-mail: imprezy@mdkfort49.krakow.pl
www.mdkfort49.krakow.pl
Partner:
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
Kraków, ul. Pomorska 2

cricoteka

Organizator:
Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka
30-527 Kraków, ul. Nadwiślańska 2-4, tel. 12 4427770
e-mail: cricoteka@cricoteka.pl, www.news.cricoteka.pl

9-10 i 16-17.09.2017

Opactwo tynieckie położone na skalistym wzgórzu nad Wisłą u progu Bramy Krakowskiej na terenie **Bieleńsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego** jest żywym przykładem, iż tzw. „genius loci” miejsca nie tworzy tylko sam obiekt, ale całe jego otoczenie, krajobraz, który łączy dziedzictwo kulturowe z naturalnym.

W **Roku Rzeki Wisły** zwracamy szczególną uwagę na otoczenie klasztoru i wyjątkowo bogate dziedzictwo krajobrazu tego miejsca – naturalne i kulturalne.

Należą do niego min.: skały Bramy Krakowskiej, jaskinie, przełom Wisły, pozostałości osad archeologicznych, grodzisko Konrada Mazowieckiego i sztolnia.

Sobota 9 września

- godz. **11.00, 14.00, 16.00** – bezpłatne zwiedzanie klasztoru z przewodnikiem (zbiórka pod studnią klasztorną)
- godz. **15.00** – **Genius loci** – spacer z historią wokół wzgórza klasztornego (zbiórka pod kościołem)

Zapraszamy do udziału w Liturgii Godzin: Jutrznia – 6.00, Modlitwa południowa – 12.50, Nieszpory – 17.00, Wigilie – 19.30

Niedziela 10 września

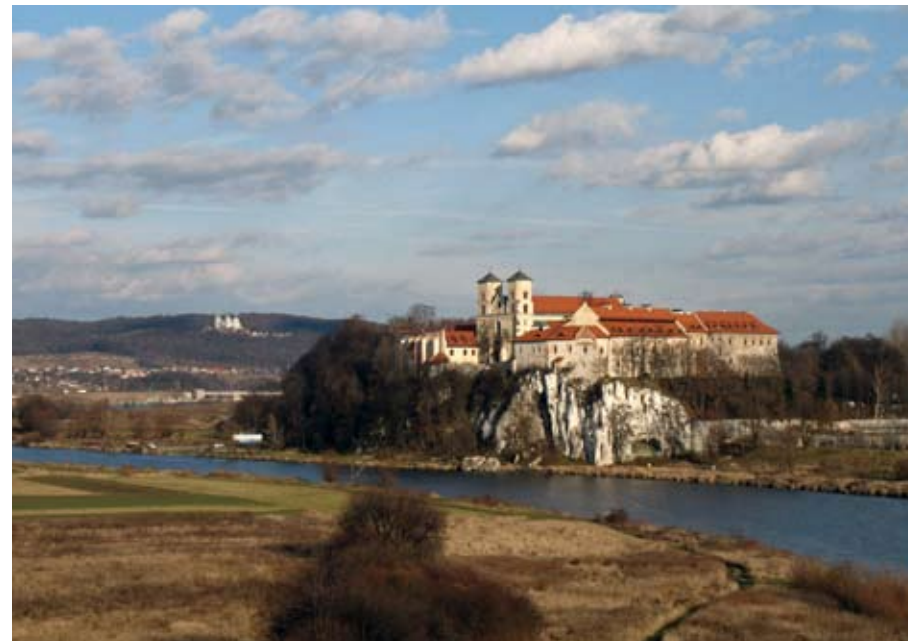
- godz. **14.00, 17.00** – bezpłatne zwiedzanie klasztoru z przewodnikiem (zbiórka pod studnią klasztorną)
- godz. **15.00** – Quest wzdłuż Wisły wykorzystujący przeprawę Piekary-Tyniec – dla rodzin z dziećmi i dla osób dorosłych (zbiórka nad brzegiem Wisły przy przeprawie od strony Tyńca)

Zapraszamy do udziału w Liturgii Godzin oraz konwentualnej Mszy św. (z udziałem wspólnoty mnichów): 7.30 – Jutrznia, 10.10 – modlitwa przedpołudniowa; 10.30 – Msza św. z chorałem gregoriańskim; 19.00 – Nieszpory; 20.15 – Wigilie.

Sobota 16 września

- godz. **11.00, 14.00, 16.00** – bezpłatne zwiedzanie klasztoru z przewodnikiem (zbiórka pod studnią klasztorną)
- godz. **15.00** – **Genius loci** – spacer z historią wokół wzgórza klasztornego (zbiórka pod kościołem)

Zapraszamy do udziału w Liturgii Godzin: Jutrznia – 6.00, Modlitwa południowa – 12.50, Nieszpory – 17.00, Wigilie – 19.30

Niedziela 17 września

- godz. **14.00, 17.00** – bezpłatne zwiedzanie klasztoru z przewodnikiem (zbiórka pod studnią klasztorną)
- godz. **15.00** – podchody dla rodzin wokół klasztoru (zbiórka przy pierwszej bramie klasztoru).

Zapraszamy do udziału w Liturgii Godzin oraz konwentualnej Mszy św. (z udziałem wspólnoty mnichów):

7.30 – Jutrznia, 10.10 – modlitwa przedpołudniowa; 10.30 – Msza św. z chorałem gregoriańskim; 19.00 – Nieszpory; 20.15 – Wigilie.

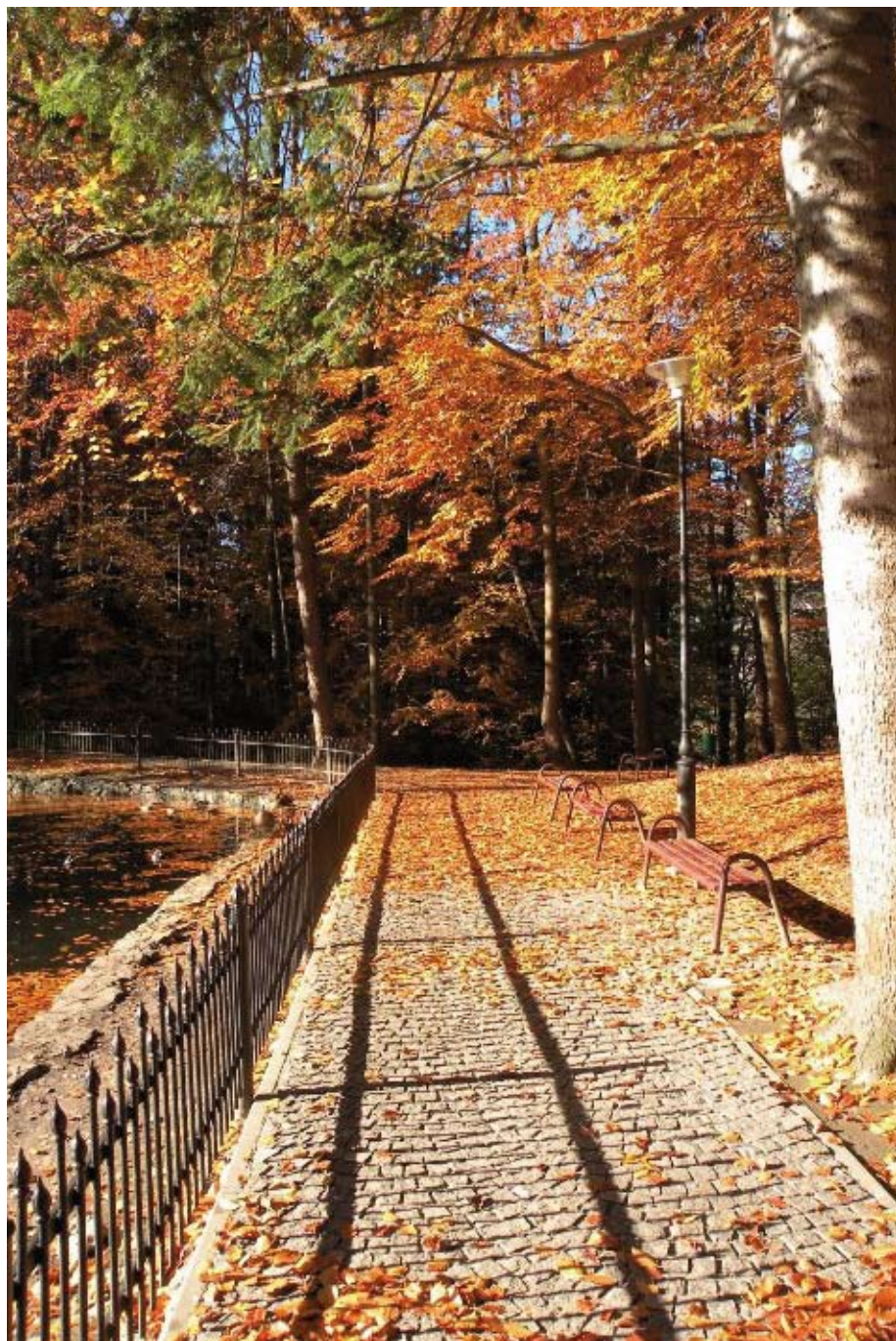
We wszystkie dni w ramach budżetu obywatelskiego Małopolski działa bezpłatna przeprawa pieszo-rowerowa **Tyniec-Piekary**. Zachęcamy do przeprawy do Piekary i odkrywaniu tras spacerowych, z których rozpościera się najpiękniejszy widok na opactwo tynieckie.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Fundacja Chronić Dobro przy opactwie Benedyktynów w Tyńcu
30-398 Kraków, ul. Benedyktyńska 37, tel. 12 6885450, 508272037
e-mail: kultura@benedyktyni.com, www.kultura.benedyktyni.com

17.09.2017

Krynica: Tradycje i krajobrazy

W niedzielę **17 września** zapraszamy do udziału w spacerze informacyjnym po Krynicy-Zdroju. Zbiórka o godz. **9.00** pod Punktem Informacji Turystycznej.

W programie wycieczki: zwiedzanie Deptaka – najbardziej charakterystycznej części Krynicy stanowiącej serce uzdrowiska (omówienie głównych obiektów, jak Stary i Nowy Dom

Zdrojowy, Pijalnia Główna, Hotel „Prezydent”, Pijalnia „Jana” i „Józefa”, zwiedzanie Muzeum Nikifora); spacer po Parku Zdrojowym (XIX-wieczny Kościółek Przemienienia Pańskiego, Staw Łabędzi oraz Sanktuarium Matki Boskiej); odwiedzenie pomnika Kiepury i miejsca po dawnej hali lodowej. Szacowany czas spaceru: 1,5-2 godziny.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Punkt Informacji Turystycznej w Krynicy-Zdroju
33-380 Krynica-Zdrój, ul. Zdrojowa 4/2
tel. 18 4725577
e-mai: it.krynica-zdroj@msit.malopolska.pl

Sobota 16 września

- godz. **15.00** - otwarcie wystawy ikon współcześnie wykonywanych podczas warsztatów w Nowicy z udziałem artystów z Polski, Ukrainy i Białorusi,
- godz. **16.00** – wykład i spotkanie otwarte pt. **Andrzej Banach – humanista, pisarz, Europejczyk**. Przypomnienie postaci wybitnego humanisty i mecenasa twórczości Nikifora - na kanwie ostatniej, pośmiertnie wydanej jego książki pt. **Spotkania**.

Andrzej Banach (zm.1990) był wybitnym humanistą mieszkającym w Krakowie, wydał 43 książki traktujące o różnych dziedzinach kultury. Znany jest przede wszystkim jako artystyczny mecenas **Nikifora Krynickiego**, któremu urządził pierwsze po II wojnie indywidualne wystawy twórczości, zarówno w Polsce (1949 r.), jak i za granicą, w 1959 r. w Paryżu. Wystawa w stolicy Francji zapoczątkowała międzynarodową karierę Nikifora. Andrzej Banach napisał o Nikiforze cztery książki i kilkanaście artykułów, także naukowych. W dużej mierze, właśnie dzięki jego zaangażowaniu dorobek i pamięć o Nikiforze zostały zachowane.

W książce „Spotkania” Andrzej Banach opisał swoją znajomość i kontakty ze 100 najważniejszymi jego zdaniem osobami, często wybitnymi ludźmi świata kultury z wielu krajów Europy, jakie dane mu było w życiu poznać, umieszczając wśród nich postać Nikifora. Jest to pierwsze wydanie książki, przygotowanej do druku przez żonę pisarza, Panią **Gabrię Banach**, której udział przewidziany jest programie wydarzenia.

Prowadzenie – **Zbigniew Wolanin**.

Sobota – niedziela 16-17 września

- specjalna ekspozycja trzech unikalnych obrazów Nikifora: **Autoportret potrójny**, **Rodzina cesarska**, **Uzdrowienie chorej** - kompozycja wieloobrazkowa (Niezwykle rzadkie akwarele z wczesnego okresu twórczości artysty) lata 20. XX w., z racji rygorów konserwatorskich eksponowane są w oryginale tylko wyjątkowo, przy szczególnie ważnych okazjach.

Niedziela 17 września

- godz. **10.15** i **13.00** – kuratorskie oprowadzanie po ekspozycji Muzeum Nikifora – **Zbigniew Wolanin**, etnograf, kurator Muzeum Nikifora.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

16-17.09.2017

Organizator:
Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju
 – oddział Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu
 33-380 Krynica Zdrój, ul. Bulwary Dietla 19, tel. 18 4715303
 e-mail :skansen@muzeum.sacz.pl, www.muzeum.sacz.pl

Kościół pw. św. Leonarda w Lipnicy Murowanej

W sobotę **2 września** w godz. **9.00-17.00** i niedzielę **3 września** w godz. **13.00-17.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem kościoła pw. św. **Leonarda** w Lipnicy Murowanej z końca XV wieku. Jest to jeden z najstarszych i najcenniejszych kościołów drewnianych w Małopolsce, wpisany w 2003 r. na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Według tradycji zbudowano go w 1141 r. na miejscu pogańskiej gontyny, z której podobno pochodzi tzw. słup **Światowida**, wspierający z tyłu ołtarz św. Leonarda. Wnętrze kościoła zdobi polichromia z różnych okresów, od końca XV do pocz. XVIII wieku. Wśród cennego wyposażenia odnajdziemy: rzadki feretron procesyjny z płaskorzeźbą Trójcy Świętej oraz pozytyw skatalny (do dziś grający).

Izba Regionalna w Lipnicy Murowanej

W dniach **2-3 września** w godz. **14.00-17.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem **Izby Regionalnej** w Lipnicy Murowanej, która gromadzi eksponaty świadczące o bogatej przeszłości miejscowości.

Znajdują się w niej gabloty z ważnymi dokumentami i fotografiami oraz stare narzędzia

rolnicze i przedmioty z wyposażenia gospodarstwa domowego.

Spacer po Lipnicy

W sobotę **2 września** o godz. **10.00** i w niedzielę **3 września** o godz. **15.00** i **17.00** zapraszamy na spacer edukacyjny po Lipnicy Murowanej. Zbiórka na Rynku obok pomnika **Króla Władysława Łokietka**.

Lipnica Murowana to ziemia świętych, zabytków i palm. Dzieje tej miejscowości sięgają czasów średniowiecza. W 1144 r. erygowano tutaj parafię lipnicką pw. św. Leonarda, przez Lipnicę przebiegał węgierski szlak handlowy, a w 1326 roku król **Władysław Łokietek** lokował na tych ziemiach miasto z licznymi

przywilejami. W Lipnicy Murowanej zobaczyć można piękne miejsca i zabytki m.in. rynek lipnicki, kościoły: św. **Szymona**, św. **Andrzeja** i św. **Leonarda** oraz **Dwór Ledóchowski**. To tutaj wykonuje się najwyższe, tradycyjne palmy wielkanocne, które podziwiać można w corocznie organizowanym Konkursie Lipnickich.

Serdecznie zapraszamy!

Wstęp wolny.

POWIAT BOCHEŃSKI
SKARBENICA MIEJSCOWOŚCI

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

2-3.09.2017

W sobotę **2 września** w godz. **9.00-18.00** i w niedzielę **3 września** w godz. **12.00-18.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem kościoła pw. św. **Bartłomieja** w Łapanowie.

Świątynię zbudowano w 1529 r., a odbudowano po zniszczeniach w 1614 r. wraz z nową kaplicą przy nawie. Wnętrze zdobi polichromia z 1843 roku. Późnobarokowy ołtarz główny, z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem, pochodzi z 1873 roku. Ołtarze boczne datowane są również na XIX wiek. W kościele znajdują się też obrazy: Matka Boska XVII w, Przemienienie Pańskie oraz św. Barbara z XVII wieku.

Więcej na www.zabytki.powiatbochenski.pl.
Wstęp wolny! Serdecznie zapraszamy

Organizatorzy:

Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31
tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl
www.powiat.bochnia.pl

Parafia Rzymsko-Katolicka św. Bartłomieja Apostoła w Łapanowie
32-740 Łapanów, Łapanów 1, tel. 14 6853514
e-mail: kancelaria@parafialapanow.pl, www.parafialapanow.pl

3-17.09.2017

Niedziela 3 września

W godz. **10.00-15.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem gotyckiego kościoła z 1340 r., który ufundował król **Kazimierz Wielki** jako dar pokutny. Gotycki kościół zbudowano w całości z ciosów kamiennych, pierwotnie był budowlą dwunawową z gwiaździstymi sklepieniami, podpartymi dwoma filarami. W wejściach znajdują się ostrołukowe portale kamienne z XV wieku. Cennym zabytkiem jest też ostrołukowa tęczca, nad nią późnogotycki krucyfiks oraz średniowieczne okucia drzwi. Ołtarz główny wykonano w 1902 roku

w pracowni Franciszka Samka. Przy kościele znajduje się drewniana dzwonnica z XIV-wiecznym dzwonem.

3-17 września

W ramach tegorocznej edycji EDD polecamy widokowe spaceru szlakiem **Via Regia Antiqua**, dawnego historycznego szlaku handlowego (Szlak Bursztynowy) łączącego Europę z Rusią i Węgrami. Obecnie znany głównie jako jedna z nitek szlaku pielgrzymkowego św. Jakuba prowadzącego do Santiago de Compostela w Hiszpanii.

Organizator:

Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31
tel. 14 6153700, e-mail: powiat@bochnia.pl
www.powiat.bochnia.pl

Partnerzy:

Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Łapczycy

32-744 Łapczyca, Trakt Królewski 74
tel. 14 6127512

Gminne Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Bochni z siedzibą w Łapczycy
32-744 Łapczyca, Łapczyca 334
tel. 14 6105450, 600968963
e-mail: biuro@gck.bochnia.pl
www.gck.bochnia.pl

2-3.09.2017

Nazywana jest „Małą Toskanią” – winnica **Nad Dworskim Potokiem** w Łazach. Z jej winnych wzgórz rozpościera się widok na okoliczne wzniesienia, do złudzenia przypominające toskińskie pejzaże.

Nie sposób zatem oprzeć się wrażeniu, że winnica „Nad Dworskim Potokiem” to bliźniacza siostra włoskich winnic.

U podnóża obsadzonych winoroślą wzniesień płynie Dworski Potok, któremu winnica Uniwersytetu Jagiellońskiego zawdzięcza swoją nazwę.

Będzie można ją zwiedzić w dniach **2-3 września** w godz. **12.00-16.00**.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy:

Winnica „Nad Dworskim Potokiem” w Łazach
Rolniczy Zakład Doświadczalny
Uniwersytetu Jagiellońskiego „Łazy”
 32-765 Rzeszawa, Łazy 2
 tel. 14 6127812

www.winnica-uj.pl
Starostwo Powiatowe w Bochni
 32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31
 tel. 14 6153700
 e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl.

9-10 i 16.09.2017

W sobotę **9** i niedzielę **10 września** w godz. **10.00-16.00** zapraszamy do zwiedzania unikatowego dworku **Zacisze** w Miechowie.

Sobota 9 września

O godz. **16.00** zapraszamy do udziału w spotkaniu **Dziedzictwo krajobrazu inspiracją dla rozbudowy infrastruktury zabytkowego obiektu w przestrzeni obok Dworku Zacisze**, podczas którego prezentowany będzie projekt w zapisie elektronicznym 3D. W programie również dyskusja z autorami opracowania **Historyczne obiekty dworskie inspiracją dla rozbudowy infrastruktury wokół Dworku Zacisze**.

Już przez sześć sezonów turystycznych Dworek jest regularnie udostępniany zwiedzającym. Zorganizowano w nim kilka wystaw czasowych, kilkadziesiąt imprez kulturalnych oraz integracyjnych spotkań dla dzieci i młodzieży z cyklu grillowanie przy Dworku „Zacisze” zawsze połączone ze zwiedzaniem zabytkowego obiektu na Małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej.

Ważnym przedsięwzięciem dla zwiększenia atrakcyjności i lepszego funkcjonowania Dworku „Zacisze” jest rozbudowa jego infrastruktury. Opracowania planu rozbudowy podjęła się **Pracownia Projektowa FEDAK**, reprezentowana

przez **Andrzeja Fedaka**, który wspólnie z żoną **Izabelą Fedak** przygotowali bardzo atrakcyjną propozycję. Opracowany projekt budowy obiektów gospodarczych jest już przygotowany do realizacji, a jedyną przeszkodą dla urzeczywistnienia marzeń są fundusze, które trzeba pozyskać na ten cel ze środków europejskich lub ministerialnych.

Sobota 9 i niedziela 10 września

- w godz. **10.00-16.00** zapraszamy do zwiedzania unikatowego dworku „Zacisze” w Miechowie.

Sobota 16 września

- w godz. **10.00-16.00** – możliwość zwiedzania **Galerii Autorskiej Wincentego Kućmy** w **Domu Pracy Twórczej** pod adresem Rynek 17,
- o godz. **11.00** zapraszamy na pl. Kościuszki 3a, gdzie odbędzie się plener malarski **Architektura krajobrazu wokół pomnika Macieja Miechowity**. Plener będzie miał charakter konkursowy i odbędzie się na placu przed siedzibą **BWA „U Jaksy”** gdzie w 2013 roku zrealizowano pomnik autorstwa **Wincentego Kućmy**, przedstawiający najwybitniejszego

Miechowianina, **Macieja Miechowity**, który żył i działał w okresie Renesansu. Na placu czekać będą sztalugi, pędzle i farby oraz instruktor artysta **Paweł Olchawa**, który będzie przewodził artystycznym zmaganiom. Udział w plenerze jest bezpłatny i dostępny dla każdego kto ukończył 6 lat i nie przekroczył 15 roku życia.

Dla zwycięzców konkursu przewidziane są atrakcyjne nagrody rzeczowe, dyplomy oraz książki. Nagrodzone prace zostaną pokazane na wystawie w **Galerii „U Jaksy”**.

Organizator:
Biuro Wystaw Artystycznych „U Jaksy”
32-200 Miechów, pl. Kościuszki 3a, tel. 41 3890389, 41 3810187
e-mail: u.jaksy@gmail.com, www.ujaksy.pl

3.09.2017

W niedzielę **3 września** o godz. **13.00, 14.30** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem kościoła pw. **św. Jana Chrzciciela i Górze św. Jana** w Mikuszowicach.

Świątynię wzniesiono w latach 1859-1863 na północnym zachodzie od Góry św. Jana. Jej wnętrze posiada neobarokowy wystrój. Będzie można zobaczyć m.in. XVI-wieczną figurę Chrystusa Zmartwychwstałego, zażytkową chrzcielnicę z 1850 r. oraz neobarokowy ołtarz główny.

Góra św. Jana to otoczone licznymi legendami, 15-metrowe wzniesienie, które powstało w sposób naturalny przez meandrującą rzekę Rabę. Badania archeologiczne wskazują, iż w średniowieczu funkcjonował tu gród obronny. W XII w. na wzgórzu wzniesiono drewniany kościół, który kilkakrotnie płonął – dlatego wzniesiono murywaną świątynię w innym miejscu.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

2.09.2017

W sobotę **2 września** o godz. **10.00** zapraszamy do udziału w rowerowej grze terenowej **Łap Szycal!** Startujemy z budynku Świetlicy Wiejskiej i OSP w Moszczenicy. Dla każdego uczestnika upominek!

Między Wieliczką, Limanową i Bochnią żył ponoć kiedyś zbój Szyc, jak na inteligentnego zbrojka przystało, łupił tylko bogaczy, bo niby co mógłby złupić z biedaków? Dość, że na trakcie z Krakowa na wschód mówiło się, iż „łapie

panów” – i stąd Łapanów. Panowie, mając dość łupienia, podnieśli wreszcie krzyk „łap Szycal!” i stąd Łapczyca. A gdy go wreszcie złapali i powiesili, ktoś z nich odetchnął z ulgą „wisi Szyc” – stąd wziął się Wiśnicz. I choć tak głosi legenda, to okazało się, że Szyc powrócił i skutecznie pozbawia dóbr, okradając podróżnych na Trakcie Królewskim między Bochnią a Chelmem... Graczu, w Tobie jedyna nadzieja! Zbierz drużynę, osiodłaj swego rumaka na dwóch kołach i ruszaj śmiało na spotkanie z rozbójnikami: Alą Babą, Janem z Osik, Rum Zeissem, Tomaszem Kruzem i innymi. Rozwiąż zagadki, wykonuj misję, odzyskaj skradzione artefakty i odważ się pochwycić Szycy, a nagroda Cię nie ominie! Uwaga! Obowiązują wcześniejsze zapisy. Szczegóły pod numerem telefonu: 14 6105450.

Organizatorzy:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31
tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl
www.powiat.bochnia.pl

Gminne Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Bochni z siedzibą w Łapczycu
32-744 Łapczyca, Łapczyca 334
tel. 14 6105450, 600968963
e-mail: biuro@gck.bochnia.pl
www.gck.bochnia.pl

2-3.09.2017

W dniach **2-3 września** w godz. **10.00-18.00** zapraszamy do zwiedzania **Zamku Kmitów i Lubomirskich** w Wiśniczu – jednego z najcenniejszych dzieł architektury rezydencjonalno-obronnej w Polsce. Najstarsza część zamku została wzniesiona w XIV w. przez Kmitów. W XVI w. najsynniejszy z rodu Kmitów, Piotr V nadał mu cechy stylu renesansowego. Zamek, opuszczony po pożarze w 1831 r., na kompleksową restaurację musiał poczekać do 1949 roku.

Zwiedzający będą mogli zobaczyć wystawę **Świąty równoległe** – malarstwo **Romana Fleszara** i rzeźby **Ewy Fleszar** oraz wystawę prac uczniów **Liceum Plastycznego** zorganizowaną z okazji 70-lecia powstania szkoły.

W programie również:

- **Trasa dworska** – wejścia z przewodnikiem w godz. **10.30, 12.30, 13.30, 15.30 i 16.30** (w

Organizatorzy:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31
tel. 14 6153700, e-mail: powiat@bochnia.pl
www.powiat.bochnia.pl

grupach nie większych niż 50 osób)

- **Kaplica i krypta grobowa Lubomirskich** - wejścia z przewodnikiem w godz. **11.30 i 14.30** (w grupach nie większych niż 20 osób)
- **Wystawa prac prof. Dźwigaja** - wejścia z przewodnikiem w godz. **12.00 i 15.00** (w grupach nie większych niż 20 osób).
Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy:
Muzeum Ziemi Wiśnickiej w Nowym Wiśniczu
32-720 Nowy Wiśnicz, ul. Zamkowa 13
tel. 14 6128341
e-mail: rezerwacja@zamekwisnicz.pl
www.zamekwisnicz.pl

9.09.2017

Miejski Ośrodek Kultury, Muzeum Podhalańskie im. Czesława Pajerskiego oraz Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu zapraszają w sobotę **9 września** na Europejskie Dni Dziedzictwa.

W programie m.in.:

- nowotarcki ratusz – zwiedzanie wystaw stałych i czasowych oraz prelekcje dotyczące historii architektury i zagadnień współczesnych związanych w ochroną krajobrazu
- w godz. **9.00-19.00** – zwiedzanie wystaw stałych i czasowych w Muzeum Podhalańskim im. Cz. Pajerskiego (Rynek 1)
- **Nowy Targ na przełomie XIX i XX wieku – miasto, którego już nie ma** (nowotarckie rzemiosło cechowe, wewnątrz **Drukarni Podhalańskiej**)
- **Myśliwi i kłusownicy – dwa oblicza człowieka**
- godz. **16.00** – wykład pt. **Urbanistyka Nowego Targu i średniowieczne osadnictwo Podhala** – prelegent dr hab. **Bogusław Krasnowolski**, prof. UPJPII
- ok godz. **17.15** – wykład pt. **Wybrane zagadnienia kształtowania kulturowego ładu przestrzennego na terenie Podhala** – prelegent mgr **Paweł Dziuban**, kierownik

Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Nowym Targu

- godz. **18.30** – otwarcie wystawy plenerowej przed budynkiem ratusza pt. **Architektura w krajobrazie Podhala – projekty studentów kierunku Architektura w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu.**

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy:

Miejski Ośrodek Kultury w Nowym Targu
34-400 Nowy Targ, Aleja Tysiąclecia 37
tel. 18 2662132
www.mok.nowyartarg.pl
Muzeum Podhalańskie im. Czesława Pajerskiego w Nowym Targu
34-400 Nowy Targ, Ratusz, Rynek 1

tel. 18 2667776
www.muzeum.nowyartarg.pl
Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu
34-400 Nowy Targ, ul. Kokoszków 71
tel. 18 2610702
www.ppwsz.edu.pl

2-3.09.2017

W dniach **2-3 września** w godz. **10.00, 11.30, 13.00 i 14.30** będzie można zwiedzić **Klasztor Karmelitów Bosych** znajdujący się na terenie **Zakładu Karnego** w Nowym Wiśniczu.

Ten obiekt, to wybitne dzieło wczesnego baroku. Wzniesiony na wzgórzu, góruje z sąsiadującym Zamkiem nad całą miejscowością. Klasztor został ufundowany przez **Stanisława Lubomirskiego** (1583-1649), jako dar wdzięczności za zwycięstwo pod Chocimiem w 1621 roku.

W skład zespołu klasztornego wchodzi: budynek klasztorny, kościół Chrystusa Zbawiciela oraz fortyfikacje bastionowe. Klasztor funkcjonował do 1783 roku. Od XIX wieku, aż do dziś służy on za zamknięte więzienie dla recydywistów.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy.

Uwaga, wejścia w grupach nie większych niż 50 osób.

Organizatorzy:

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31
tel. 14 6153700, e-mail: powiat@bochnia.pl
www.powiat.bochnia.pl

Zakład Karny w Nowym Wiśniczu

32-720 Nowy Wiśnicz, ul. Zamkowa
tel. 14 612 85 66
<http://sw.gov.pl/jednostka/zaklad-karny-w-nowym-wisniczu>

W sobotę **16 września** w godzinach **10.00-16.00** serdecznie zapraszamy na **Dzień Otwarty w Liceum Plastycznym im. Jana Matejki** w Nowym Wiśniczu.

Będzie można „podglądnąć” codzienne życie Plastyka, czyli „co się robi” na zajęciach z malarstwa i rysunku, rzeźby, tkaniny, ceramiki, renowacji, fotografii i filmu oraz podstaw projektowania. W studio fotograficznym będzie można wziąć udział w sesji zdjęciowej.

W szkolnej galerii **Stara Kotłownia** prezentowana będzie wystawa prac uczniów, przygotowaną z okazji **Jubileuszu 70-lecia szkoły**.

Zapraszamy również na warsztaty, pokazy i wykłady:

- godz. **10.00, 13.00 i 15.00** - warsztaty ceramiki dla dzieci i młodzieży,
- godz. **11.00** – pokaz wykonywania papieru czerpanego,

- godz. **12.00** – prezentacja Historia budynku CK Sądu Grodzkiego i jego współczesne oblicze,
- godz. **12.30** – prezentacja Historia Wiśnickiego Plastyka – 70 lat w służbie edukacji artystycznej,
- godz. **13.00-14.00** – warsztaty ceramiki dla dorosłych,
- godz. **14.00** – pokaz malowania na wodzie (Ebru).

Uwaga, na warsztaty ceramiki obowiązują wcześniejsze zapisy pod nr tel. 14 6855650 lub elektronicznie na e-mail: wisnickiplastyk@poczta.fm.

Liczba miejsc ograniczona – liczebność grupy do 20 osób!

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

**Liceum Plastyczne im. Jana Matejki
w Nowym Wiśniczu**

32-720 Nowy Wiśnicz, ul. Bocheńska 6

tel. 14 6855650

e-mail: wisnickiplastyk@poczta.fm
www.wisnickiplastyk.pl

16.09.2017

2-3.09.2017

Muzeum Ziemi Wiśnickiej

W dniach **2-3 września** w godz. **10.00-18.00** zapraszamy do zwiedzania **Muzeum Ziemi Wiśnickiej** mieszczącego się w budynku dawnego **Domu Ubogich**. W swojej kolekcji Muzeum m.in. posiada zbiór dzieł artystów związanych z ziemią wiśnicką: **Stanisława Klimowskiego**, ks. **Stanisława Nowaka**, **Mariana Rojka** i **Jana Stasiniewicza**. Będzie można także zobaczyć wystawę **Znak i Symbol w Ikonie** zorganizowaną z okazji 15-lecia działalności Muzeum.

Muzeum Pamiątek po Janie Matejce – Koryznówka

To wyjątkowe miejsce będzie można zwiedzić w sobotę **2 września** w godz. **10.00-14.00**. Koryznówka to zwyczajowa nazwa drewnianego domu wzniesionego w połowie XIX w. przez **Joannę i Leonarda Serafińskich** między zamkiem i klasztorem w Wiśniczu. Obecnie w części domu mieści się **Muzeum biograficzne Jana Matejki**, który przyjeżdżał tu często w latach 60. i 70. XIX w. do szwagrostwa Serafińskich. W latach 50. XX w. rodzina Serafińskich zaczęła udostępniać dom zwiedzającym, a w 1981 r. nastąpiło otwarcie dworku jako biograficznego Muzeum Pamiątek po Janie Matejce.

Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Wiśniczu

Ten wyjątkowy kościół wzniesiony w latach 1616-1621 z fundacji **Stanisława Lubomirskiego**, przy współudziale architekta **Macieja Trapoli** będzie można zwiedzić w sobotę **2 września** o godz. **10.00, 12.00** i w niedzielę **3 września** o godz. **10.00, 12.00 i 16.00**.

Spacer z przewodnikiem po Nowym Wiśniczu

Weekend z zabytkami to wyjątkowa okazja do godzinnego spaceru po Wiśniczu wraz z przewodnikiem, poznania jego historii oraz najważniejszych zabytków architektonicznych miasta. Wyruszamy w dniach **2 i 3 września** o godz. **10.30 i 13.30**. Spacer rozpoczniemy na Rynku i znajdującym się tam XVII-wiecznym Ratuszu, a zakończymy pod murami Zakładu Karnego.

Cmentarz Żydowski

W niedzielę **3 września** o godz. **16.00** zapraszamy na spacer tematyczny po cmentarzu żydowskim z przewodnikiem Panią **Iwoną Zawidzką**, pracownikiem **Muzeum im. Stanisława Fischera** w Bochni, która od wielu lat zajmuje się badaniami nad historią bocheńskich Żydów.

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

Serdecznie zapraszamy.

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MIEZUŁOWOŚCI

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

9-17.09.2017

.09.2017

W ramach tegorocznych EDD konieczne trzeba wybrać się na spacer malowniczymi ścieżkami **Doliny Prądnika**. Piękna i zachwycająca okolica objęta została w 1956 r. ochroną jako **Ojcowski Park Narodowy**. Polecamy szczególnie zwiedzanie usytuowanej nietypowo kaplicy św. **Józefa Rzemieślnika „Na Wodzie”**, która jest symbolem lokalnego oporu wobec zaborcy. Kaplicę – wspartą na wysokich palach – wzniesiono całkiem legalnie w 1901 r. w miejscu dawnych łaźniek zdrojowych. We wnętrzu można dojrzeć patriotyczne aluzje m.in. dwa orły nad trzema wieżami (czyli Polskę pokonującą trzech zaborców). Ten wyjątkowy zabytek znajduje się na **Małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej** i przez cały czas pełni funkcje sakralne. W każdą niedzielę o godz. 8.00, 10.30, 18.00, a także w pierwsze piątki miesiąca o godz. 16.00. Szczegóły i regulaminy poruszania się po Parku w celach turystycznych na www.ojcowskiparknarodowy.pl

Warto wspomnieć, że w Ojcowie bierze swój początek jedna z najbardziej atrakcyjnych tras

turystycznych Polski – Szlak Orlich Gniazd, którego ponad 160-kilometrowa trasa prowadzi przez unikatową grupę zamków z kamienia wapiennego, która powstała w XIII-XIV w. Pięszy, czerwony Szlak Orlich Gniazd prowadzony jest przez teren dwóch województw: małopolskiego i śląskiego. Przejście tego szlaku jest niezapomnianym przeżyciem, którego warto doświadczyć.

Poleca:

Narodowy Instytut Dziedzictwa

Kontakt:

**Ośrodek Edukacyjno - Dydaktyczny OPN
Hotel „Pod Kazimierzem”**

32-045 Sułozowa, Ojców 12

tel. 12 389 20 05, wew. 304

www.ojcowskiparknarodowy.pl

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Danuty Szaflarskiej w Piwnicznej-Zdroju

33-350 Piwniczna-Zdrój, Rynek 11, tel. 18 4468325

e-mail: malgorzatakotarba@wp.pl

www.mgok.piwniczna.pl, www.piwniczna.pl

Organizator:

2-3.09.2017

W sobotę **2 września** w godz. **11.00-14.00** i w niedzielę **3 września** w godz. **12.00-15.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem drewnianego kościoła pw. **św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza** z końca XV wieku.

W latach 1896–1913 świątynia została przebudowana – zburzono wówczas wieżę i przedłużono nawę. Strzelista, gotycka bryła kościoła składa się z nawy i prezbiterium. Portal do zakrystii wycięty jest w tzw. ośli grzbiet. Zdobiące ściany i stropy polichromie wykonane zostały w 1959 roku. Barokowe ołtarze pochodzą z XVII w., w jednym z ołtarzy bocznych znajduje się obraz Matki Boskiej Częstochowskiej z XVII wieku. Krucyfiks i rzeźba św. Marii Magdaleny na belce tęczowej pochodzą z XVIII wieku.

W kościele znajdują się również organy pochodzące z XVIII w. oraz dzwon z 1552 roku.

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochenski.pl.

Serdecznie zapraszamy. Wstęp wolny.

Organizator:

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31

tel. 14 6153700

e-mail: powiat@bochnia.pl

www.powiat.bochnia.pl

Partner:

Parafia rzymskokatolicka pw. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza

32-700 Bochnia, Pogwizdów 1, tel. 14 6856150

www.parafia-pogwizdow.pl

9-10.09.2017

Muzeum im. Władysława Orkana zaprasza!

W dniach **9-10 września** w godz. **9.00-16.00** Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju udostępni bezpłatnie zwiedzającym ekspozycję stałą i wystawy czasowe mieszczące się w zabytkowych wnętrzach XVII-wiecznej

świątyni znajdującej się przy ul. Orkana 2.

Dodatkowo, w godz. **12.00-14.00** odbędą się warsztaty malowania na gigaskle dla dzieci i młodzieży.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju

34-700 Rabka-Zdrój, ul. Sąddecka 6, tel. 18 2676289

e-mail: biuro@muzeum-orkana.pl, www.muzeum-orkana.pl

10.09.2017

W niedzielę **10 września** zapraszamy do udziału w wydarzeniu **Olkuskie krajobrazy**.

- W programie EDD m.in.:
- godz. **10.00** – inauguracja wydarzenia w Chacie Kocjana pod zamkiem w Rabsztynie,
 - godz. **11.00** – spacer fotograficzny **Zamkowe krajobrazy, czyli śladem dawnej ryciny i fotografii**. Zbiórka przed bramą zamku w Rabsztynie,
 - wystawa fotograficzna **Podniebne i podziemne krajobrazy prezentująca ziemię olkuską** z lotu ptaka oraz podziemne korytarze

olkuskich kopalni rud cynku i ołowiu,

- godz. **16.00** – prelekcja w Chacie Kocjana pt. **Zygmunt Novák (1897-1972) – twórca krakowskiej szkoły architektury krajobrazu. W 120. rocznicę urodzin**. Prof. **Zygmunt Novák**, właściciel dworu w Tarnowie koło Olkusza był pomysłodawcą utworzenia **Jurajskich Parków Krajobrazowych** oraz jednym z inicjatorów powstania **Ojcowskiego Parku Narodowego**.

Ponadto w programie:

- godz. **10.00** – oprowadzanie po dawnej kopalni i skansenie maszyn górniczych na terenie olkuskiego **Silver Parku**. Zbiórka na parkingu przy ul. Długiej,
- godz. **11.00** – **Rodzinny Rajd po Olkuskich Szlakach Rowerowych** organizowany przez olkuski MOSiR. Trasa od „Silver Parku” do zamku w Rabsztynie,
- godz. **10.00-18.00** – akcja **Zamek za złotówkę**
- godz. **14.00-17.00** – bezpłatne zwiedzanie zamku w Rabsztynie,
- godz. **10.00-18.00** – warsztaty rękodzieła

w Chacie Kocjana prowadzone przez studentów Olkuskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,

- w godz. **10.00-18.00** – projekcje filmów: **Podolskie wizytówki, Antoni Kocjan – olkuszanie, który wygrał wojnę, Niemal zapomniana** o olkuskiej **Marii Płonowskiej**,
- w godz. **12.00-14.00** – dzieci będą mogły składać latawce, a następnie wykonać nimi lot nad zamkiem,
- w godz. **16.00-18.00** – plenerowe zajęcia plastyczne dla najmłodszych pt. **Namaluj swój zamek**.

Dodatkowo przez cały dzień pod zamkiem Rabsztyn będzie rozstawiony Mobilny Punkt Informacji Turystycznej, gdzie poza ulotkami i folderami będzie można wziąć udział w grach i zabawach oraz quizie o Olkuszu, a także własnoręcznie wybić olkuskiego trojana na

przenośnej mennicy.

Tego dnia pod zamkiem odbędzie się także konkurs na aranżację piknikową pt. **Drugie śniadanie na trawie**.

Serdecznie zapraszamy do Olkusza, gdzie na europejskim poziomie będziemy cieszyć się świętem zabytków!

Organizator:
Urząd Miasta i Gminy w Olkuszu,
Biurowo Promocji i Informacji Publicznej
 32-300 Olkusz, Rynek 1, tel. 32 6260160-1
 e-mail: poczt@umig.olkusz.pl
 www.olkusz.eu

Partnerzy:
Miejski Ośrodek Kultury w Olkuszu
 32-300 Olkusz, ul. Fr. Nullo 29
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
 32-300 Olkusz, ul. Wiejska 1a

9-10.09.2017

W dniach **10-11 września** (sobota-niedziela) o godz. **12.00, 14.00 i 16.00** zapraszamy na spacer edukacyjny pod hasłem: **Od ogrodów dworskich do ogrodów plebańskich – zmiany w krajobrazie Radziszowa w zakolu rzeki Skawinki**. Przewodnikami będą członkowie **Stowarzyszenia „Nasz Radziszów”**.

Podczas spaceru będzie prezentowany **Dwór Dzieduszyckich**, jego otoczenie – tzw. Ogród Dworski z ukazaniem zmian na przestrzeni od XIX do XXI wieku oraz pozostałe z dawnej zabudowy dworskiej budynki: oficyny podworskie (obecnie przedszkole), młyn (obecnie budynek mieszkalny). A następnie będzie można

obejrzeć kościół z plebanią i otoczeniem tzw. Ogrodem plebańskim z ukazaniem zmian na przestrzeni od XIII do XXI wieku.

Na trasie spacerów będą prezentowane wystawy plenerowe ukazujące zmiany w krajobrazie ogrodów wiejskich w centrum Radziszowa oraz widoków ogólnych miejscowości z jej zabytkową zabudową. Interesującym uzupełnieniem tego wydarzenia będzie prezentacja projektów zagospodarowania przestrzennego najważniejszych miejsc wsi, wykonane jako praca dyplomowa młodej mieszkanki Radziszowa.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Stowarzyszenie „Nasz Radziszów”
32-052 Radziszów, ul. Szkolna 4, tel. 606351753
e-mail: naszradziszow@naszradziszow.com, www.naszradziszow.com

Zapomniane rzemiosło w Regulicach

W niedzielę **17 września** w godz. **10.00-17.00** zapraszamy do **Ekomuzeum Garncarstwa im. Jana Głuszki w Regulicach** przy ul. Kijowskiej 2 na następujące warsztaty edukacyjne pod hasłem **Zapomniane rzemiosło w Regulicach**:

- garncarstwo - poznaj historię, tradycje i tajniki dawnego rzemiosła. Dowiedz się jak dawniej przebiegała praca garncarza. Przejdź wszystkie etapy jego pracy. Wytwórz i zabierz do domu naczynie wykonane pod okiem Pana **Stanisława Matyasika** z Rybniej,
- rzeźbiarstwo - poznaj warsztat rzeźbiarza i techniki rzeźby w drewnie. Zobacz jak rzeźbi się ręcznie a jak piłą. Spróbuj swoich sił i wykonaj własną rzeźbę w drewnie lipowym. Warsztaty poprowadzi Pan **Władysław Tomczyk** z Bolęcina,
- koronka klockowa – podpatrz jedną z najciekawszych i najtrudniejszych technik rękodzieła artystycznego. Naucz się podstawowych splotów i stwórz własną pracę. Warsztaty poprowadzi Pani **Magdalena Mazurek-Sęk** z Regulic,
- hafciarstwo, szydełkarstwo – nabądź praktyczne umiejętności związane z techniką

haftu oraz szydełkowania i wykonaj ozdobę do swojego domu. Warsztaty poprowadzi Pani **Maria Kucia** z Nieporazu,

- piekarstwo – przygotuj ciasto, z którego wypieczesz naturalny chleb na zakwasie w piecu kuchenneo-chlebowym pod okiem gospodyń z **Koła Gospodyń Wiejskich** w Regulicach,
- dziewiarstwo – przyjrzyj się jak dawniej wykonywano w Regulicach szaliki oraz swetry. Spróbuj wykonać własny fragment dzianiny. Warsztaty poprowadzi Pani **Dorota Odrzywołek** z Regulic,
- bibułkarstwo - wykonaj kwiaty z bibuły poznając przy tym różne techniki bibułkarskie: wycinanie, skręcanie, zwijanie, rolowanie, cukierkowanie, becikowanie. Umiejętności i wiedzę przekaze Pani **Kazimiera Musiak** z Mirowa.

Dodatkowo zorganizowane zostaną warsztaty **Gliniane fantazje** - zaprojektuj i wykonaj własną ozdobę z gliny.

Ponadto prowadzone będzie zwiedzanie **Ekomuzeum Garncarstwa** wraz z **Izbą Tradycji Regionalnych w Regulicach** obrazujących dziedzictwo kulturowe oraz walory przyrodnicze i historyczne regionu. Wystawy prezentują i przybliżają ważne dziedziny działalności

i życia codziennego mieszkańców sołectw Regulice i Nieporaz z przełomu XIX i XX w.: obyczaje, zwyczaje, folklor, religijność, rolnictwo oraz rzemiosło.

W odległości 200 metrów od Ekomuzeum Garncarstwa będzie można zwiedzić **Winię Czak** oraz zdegustować produkowane przez nią wina.

Miłośników odpoczynku wśród natury, zapraszamy do odwiedzenia XVI-wiecznego źródła położonego około 200 metrów od Ekomuzeum Garncarstwa. Z triasowych skał wapiennych bije bardzo silne wywierzyisko, które zachwyca czystością i smakiem wody. Na zagospodarowanym placu stoi wiata z ławkami, palenisko i obudowana studnia.

Na wszystkich gości będzie czekał darmowy poczęstunek przygotowany przez Koła Gospodyń Wiejskich z Regulic i Nieporazu.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Stowarzyszenie Przyjaciół Regulic i Nieporazu
Ekomuzeum Garncarstwa w Regulicach
 32-566 Regulice, ul. Kijowska 2, tel. 888514915
 e-mail: sprin@op.pl, www.sprin.krakow.pl

16-17.09.2017

W sobotę **16 września** w godz. **10.00-18.00** i w niedzielę **17 września** w godz. **14.00-20.00** będzie można zwiedzić bezpłatnie skansen w Sidzinie. Dodatkowo w niedzielę **17 września** na terenie skansenu odbędzie się wydarzenie plenerowe pod hasłem **Dzień Pamięci Narodowej** połączonej z obchodami jubileuszu 50-

lecia powstania **Izby Pamięci Narodowej** w Muzeum Kultury Ludowej w Sidzinie.

Muzeum Regionalne otwarto w 1963 r. z okazji jubileuszu 400-lecia powstania Sidziny. Pomysłodawcą i założycielem skansenu był **Adam Leśniak**. W muzeum można obejrzeć ekspozycję dotyczącą tradycyjnego budownictwa regionu podbabiogórza i orawy, m.in. chałupę **W. Banasika** z 1806 r. z wyposażeniem; spichlerz zwany „Górką” z 1897 r., w którym mieści się Izba Pamięci Narodowej, poświęcona pamięci żołnierzy września 1939 r. oraz partyzantom z okresu II wojny światowej oraz kuźnię przeniesioną ze Spytkowic. Niezwykłą ozdobą skansenu jest drewniana dzwonnica loretańska z 1937 roku.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Skansen w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej
34-236 Sidzina, Sidzina, tel. 501597208
e-mail: skansensidzina@interia.pl, www.bystra-sidzina.pl

2-3.09.2017

Ekomuzeum w Sobolowie

W dniach **2-3 września** w godz. **11.00-18.00** zapraszamy do zwiedzania **Ekomuzeum**, które mieści się w drewnianym, stylowym domku, którego parterowe ściany zostały wplecione z wikliny. To efekt ponad 20 lat pasji i prywatnej inicjatywy Pana **Józefa Kluby**.

Na muzealnej ekspozycji można obejrzeć przedmioty i narzędzia używane w gospodarstwach rolnych w ubiegłym stuleciu. Na bogatą kolekcję składają się m.in. młynki do zboża, żarna, stare żelazka, zegarki, a także unikatowy zbiór kołowrotek i konny kariat.

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Sobolowie

W sobotę **2 września** w godz. **9.00-18.00** i w niedzielę **3 września** w godz. **12.00-17.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem kościoła drewnianego pw. **Wszystkich Świętych** w Sobolowie, pochodzącego z końca XVI wieku.

Przy kościele widnieje wolno stojąca, drewniana dzwonnica z XVII w., w której zawieszony jest gotycki dzwon.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MIEZUWIAŚCI

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

16-17.09.2017

zabawek, projekcja filmu pt. **Jak powstają koniki i ptaszki** (ok. 15 min), zwiedzanie **Parku Drewnianej Zabawki Ludowej**, a także możliwość skorzystania z warsztatów malowania koników i ptaszków.

W niedzielę **17 września** zapraszamy do udziału w **Rajdzie Górskim im. kard. Stefana Wyszyńskiego** na Jałowiec (1111 m). Meta rajdu – na szczycie Jałowca. Przywitanie drużyn o godz. **12.00** na szczycie góry.

Osoby i drużyny zainteresowane udziałem w rajdzie zapraszamy do zgłaszania udziału. Regulamin i karta zgłoszenia będzie dostępne od 1 września na stronie internetowej www.stryszawa.pl, zakładka „Tradycja i kultura” (podzakładka: dokumenty do pobrania).

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

W dniach **16-17 września** w godz. **9.00-16.00** zapraszamy do beskidzkiego **Centrum Zabawki Drewnianej** w Stryszawie do obejrzenia wystawy stałej zabawek ludowych żywiecko-suskiego ośrodka zabawkarskiego. W programie m.in.: bezpłatne oprowadzanie po wystawie ludowych

Organizator:
Gminny Ośrodek Kultury w Stryszawie
Beskidzkie Centrum Zabawki Drewnianej

34-205 Stryszawa 740, tel. 33 8747003
e-mail: gokstryszawa@poczta.fm
www.stryszawa.pl

17.09.2017

W niedzielę **17 września** w godz. **11.00-17.00** zapraszamy na wydarzenie pod hasłem **Zabytki architektury drewnianej Ziemi Gorlickiej**.

W programie: zwiedzanie pogórzańskich obiektów na terenie szymbarskiego skansenu oraz wystawy fotografii prezentującej przykłady architektury drewnianej – zabytkowe cerkwie, kościoły, chyże łemkowskie i pogórzańskie chałupy.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy

Organizatorzy:
Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów
38-300 Gorlice, ul. Wróblewskiego 10a, tel. 18 3535618, fax 18 3535601
e-mail: galeria@gorlice.art.pl, www.muzeum.gorlice.pl
Skansen Wsi Pogórzańskiej im. prof. Romana Reinfussa w Szymbarku
38-311 Szymbark, tel. 18 3511018, e-mail: skansen.szymbark@gmail.com

16-17.09.2017

Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce po raz kolejny udostępnia w ramach EDD obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – **Zamek Żupny** i ekspozycje Muzeum na III poziomie kopalni. Obiekty są ważnym ogniwem dziedzictwa górniczej przeszłości Wieliczki i kraju.

Podczas EDD oprócz tradycyjnego zwiedzania Zamku Żupnego i Muzeum na III poziomie kopalni soli z cennymi, autentycznymi zabytkami dokumentującymi kilkusetletnią działalność górników i mieszkańców Wieliczki, proponujemy grę rodzinną pod hasłem Nasze miasto

wczoraj i dziś, spacer tematyczny W krajobrazie górniczej Wieliczki oraz zajęcia plastyczne Solą malowane.

Program EDD

Zamek Żupny

- godz. **9.00-16.00** – zwiedzanie wnętrza i dziedzictwa zamkowego z pokonkursową wystawą **Zamki, pałace w kraju nad Wisłą**,
- godz. **9.00-15.00** – gra rodzinna **Nasze miasto wczoraj i dziś**,
- godz. **9.00-15.00** – zajęcia plastyczne **Solą malowane**

16.09.2017

- godz. **10.00-13.00** – artystyczne działania w plenerze z zakresu malarstwa, rzeźby i tkaniny – propozycja wspólnego artystycznego kreowania otoczenia dworu.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

W sobotę **16 września** zapraszamy na Europejskie Dni Dziedzictwa do **Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie**.

Zespół Szkół Plastycznych w Tarnowie

przy ul. Westwalewiczka 6 (szkoła i najbliższe otoczenie):

- godz. **9.00-14.00** – zwiedzanie szkoły oraz wystaw prac uczniów
- godz. **10.00-13.00** – artystyczne działania w plenerze (w otoczeniu szkoły) z zakresu fotografii (camera obscura), malarstwa (street art), rzeźby (rzeźby kinetyczne), tkaniny (krajobraz utkany) – propozycja wspólnego artystycznego kreowania otoczenia szkoły

Dwór w Jeżowie

ul. Wilczyńska 4 (dwór i jego zabytkowy park):

- godz. **9.00-14.00** – zwiedzanie wnętrza dworu i wystawy prac uczniów

Organizator:

Zespół Szkół Plastycznych w Tarnowie

33-100 Tarnów, ul. Westwalewiczka 6

tel. 14 6222141

e-mail: szkola@zsp.tarnow.pl

www.zsp.tarnow.pl

3.09.2017

W niedzielę **3 września** o godz. **8.00, 9.00, 10.00-11.00** oraz **12.00-13.00** zapraszamy do zwiedzania kościoła pw. św. **Małgorzaty Panny i Męczennicy** w Trzcianie, który stoi na niewielkim wzgórzu, we wschodniej części miejscowości.

Zbudowany został w połowie XVI wieku, a kolejnych stuleciach przebudowany i rozbudowany. Do zabytkowego wyposażenia kościoła należą: gotycka chrzcielnica z 1497 r. oraz barokowy ołtarz główny i boczne ołtarze z przełomu XVIII i XIX wieku.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700

e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl.

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MOZLIWOŚCI

- godz. **10.00** i **13.00** – autorskie oprowadzanie po wystawie **Sól w Polsce – współczesne ośrodki produkcji**,
- godz. **11.00** i **14.00** – spacer tematyczny **W krajobrazie górniczej Wieliczki**,
- godz. **12.00** i **15.00** – projekcja filmu **Muzeum utracone**.

Muzeum na III poziomie kopalni soli

- godz. **9.00-16.00** – zwiedzanie wystaw stałych i ekspozycji czasowej **Solne wnętrza** (prace konkursowe studentów ASP w Krakowie oraz ich pedagogów).

Uwaga, wymagana wcześniejsza rezerwacja na www.muzeum.wieliczka.pl.

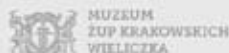
Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny!

Organizator:

Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka w Wieliczce

32-020 Wieliczka, ul. Zamkowa 8

e-mail: sekretariat@muzeum.wieliczka.pl, www.muzeum.wieliczka.pl

2-3.09.2017

Na wzgórzu nad rzeką **Stradomką** znajduje się wzniesiony z kamienia obronny dwór. Obiekt należy do nielicznych zachowanych w Polsce szesnastowiecznych obronnych siedzib szlacheckich. Jako pierwsi właściciele Wieruszyc wymieniani są przedstawiciele rycerskiego rodu **Drużynitów** herbu Drużyna którzy w 1306 r. otrzymali wieś od króla **Władysława Łokietka**.

Od nazwy wsi przyjęli nazwisko **Wieruscy**. W połowie XV w. zbudowali wieżę obronno-mieszkalną na planie prostokąta o wymiarach 11x14m. Ten unikatowy zabytek będzie można zwiedzić w dniach **2-3 września** w godz. **11.00-19.00** – zwiedzanie o pełnych godzinach.

Szczegółowy program na www.zabytki.powiatbochni.pl.

Organizator:

Starostwo Powiatowe w Bochni

32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700

e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

Dwór w Wieruszycach

32-740 Łapanów, Wieruszycy

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MIEZUPOWÓŚCI

22-24.09.2017

33. Babiogórska Jesień

Babiogórska Jesień to jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w regionie Beskidów. Na festiwalu corocznie prezentowany jest folklor babiogórski oraz sztuka ludowa regionu, które są niezwykle wartościowym elementem szeroko pojętej kultury ludowej. Impreza przywraca pamięć o pasterskiej przeszłości regionu. Odbывается się u schyłku sezonu wypasowego, którego koniec wyznacza dzień św. **Michała Archanioła**. Głównym zaś punktem „Babiogórskiej Jesieni” jest powitanie jesiennego redyku – powrót pasterzy z owcami do wsi. Towarzyszą jej **Targi Sztuki Ludowej i Rękodzieła Artystycznego** oraz liczne warsztaty dla dzieci.

Tegoroczna Babiogórska Jesień odbędzie się w dniach **22-24 września** w Zawoi. Pod Babią Górą znowu zabrmi folklor z różnych części Karpat, a także z Ukrainy, Słowacji i Polski. Gościć będziemy **Kapelę ze Wsi** oraz zespoły: **Ziemia Cieszyńska, Hamernik, Hoverla, Holny, Rzoz, Juzyna**.

Festiwal otworzy – w piątek **22 września** – sympozjum naukowe pt. **Pro memoria Urszula Janicka-Krzywda** współorganizowane przez Centralny Ośrodek turystyki Górskiej PTTK w Krakowie. Będzie to niezwykle spotkanie poświęcone tej najważniejszej dla regionu babiogórskiej etnografce.

W programie również wspaniałe warsztaty

twórcze dla dzieci i młodzieży, targi sztuki i rękodzieła ludowego, spotkania pasterzy i ludzi związanych z kulturą babiogórską. Babiogórska Jesień została w tym roku dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Ministra „Kultura Ludowa”.

Serdecznie zapraszamy! Wstęp wolny

Organizator:
Babiogórskie Centrum Kultury
34-222 Zawoja, tel. 33 8775066
e-mail: bck@zawoja.pl, www.zawoja.pl

2-3.09.2017

W dniach **2-3 września** w godz. **12.00, 13.00 i 14.00** zapraszamy do zwiedzania zespołu dworsko-pałacowego w Zbydniowie, malowniczo położonego na wzgórzu wśród pięknego parku.

W XIV w. dobrami zbydniowskimi władali rycerze z rodu **Zbigniewskich**. Na przestrzeni wieków dwór kilkakrotnie zmieniał swoich właścicieli: były to rody **Wieruskich, Gabońskich, Gąsiorowskich, Sadowskich**. Obecni właścicielami dworu i znacznej części parku są Państwo **Laskowscy**, którzy prowadzą intensywne prace remontowe w dworze, jak i prace konserwatorskie w parku dbając o starodrzewie i piękne aleje grabowe.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MOZUŁWAŚCI

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl

8-10 i 16.09.2017

Piątek 8 września

- o godz. **18.00** – procesja po uroczystej mszy św. odpustowej w parafii pw. **Narodzenia NMP** w Zielonkach, podczas której będzie możliwość zobaczenia oryginalnych, regionalnych strojów krakowskich „od Zielonek” w naturalnym krajobrazie zabytkowego kościoła parafialnego w Zielonkach.

Sobota 9 września

- w godz. **11.00-12.00** – zwiedzanie z przewodnikiem gotycko-renesansowego kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP w Zielonkach z 1 poł. XVI w. Orowadzanie: **Mariusz Zieliński**, muzealnik-regionalista lub **Jan Bułak**, historyk z UP JP II.

Niedziela 10 września

- w godz. **13.00-13.30** (po mszy św. o godz. **12.00**) – koncert muzyki organowej w wykonaniu organisty **Piotra Szczerby** w kościele parafialnym pw. Narodzenia NMP w Zielonkach.

Sobota 16 września

- w godz. **12.00-14.00** – zwiedzanie z przewodnikiem **Izby Regionalnej** w Zielonkach. Orowadzanie: **Mariusz Zieliński**, muzealnik-regionalista, kustosz.
Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Izba Regionalna i Biblioteka Publiczna w Zielonkach
32-087 Zielonki, ul. Galicyjska 17A, tel. 12 4184121
e-mail: mzielski.biblioteka@interia.pl

2.09.2017

W sobotę **2 września** w godz. **12.00-16.00** zapraszamy do zwiedzania z przewodnikiem **Regionalnej Galerii Sztuki i Rękodzieła** w Żegocinie.

Placówka posiada bogate zbiory etnograficzne: dawne narzędzie rolnicze i rzemieślnicze, sprzęty domowe, obrazy religijne, wyroby rzemieślnicze - głównie z drewna, zbiory

ikonograficzne tj. archiwalne zdjęcia, dokumenty, dawne książki itp. dotyczące terenu obecnej Gminy Żegocina. Izba prezentuje także bogaty dorobek twórczości ludowej miejscowych artystów: hafciarek, malarzy, rzeźbiarzy, snyczerzy, fotografików itd.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy

POWIAT BOCHENSKI
SKARBENICA MIEJSCOWOŚCI

Organizator:
Starostwo Powiatowe w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Kazimierza Wielkiego 31, tel. 14 6153700
e-mail: powiat@bochnia.pl, www.powiat.bochnia.pl.

Laury Narodowego Instytutu Dziedzictwa dla organizatorów wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2016 r. w woj. małopolskim

Ogólnopolski temat przewodni 24. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa – **Gdzie duch spotyka się z przestrzenią – świątynie, arcydzieła, pomniki**, dzięki zaangażowaniu organizatorów i koordynatorów – udało się przekuć w sukces. W kraju zorganizowano 1626 wydarzeń w 431 miejscowościach, w których udział wzięło 300 tysięcy zwiedzających. W województwie małopolskim organizatorzy zorganizowali ponad 160 wydarzeń w 55 miejscowościach, w których udział wzięło ponad 20 tys. osób.

Narodowy Instytut Dziedzictwa, chcąc uhonorować animatorów i organizatorów EDD zorganizował II Ogólnopolską Galę EDD, która odbyła się 21 listopada 2016 r. w Operze Wrocławskiej. Podczas uroczystości specjalne wyróżnienia NID za wkład w promocję Dni Dziedzictwa odebrali również organizatorzy EDD z województwa małopolskiego.

Laureatami NID za organizację EDD 2016 zostali:

- Starostwo Powiatowe w Bochni
- Śródmiejska Biblioteka Publiczna w Krakowie
- Stowarzyszenie Podgórze.PL
- Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie
- Urząd Miasta i Gminy w Olkuszu